

PLÁN ROZVOJE SPORTU MĚSTA PRACHATICE

2018-2025

Objednatel:

Město Prachatice

Velké náměstí 3, Prachatice, PSČ: 383 01

IČO: 00250627

DIČ: CZ00250627

Osoby oprávněné jednat ve věcech smluvních:

Mgr. Lenka Houšková, PaedDr. Jan Klimeš, místostarosta

Zhotovitel:

Mgr. Jakub Popelka, Ph.D.

Pionýrů 519, Komárov, PSČ: 267 62

IČ: 76413195 (*není plátcem DPH*)

bankovní spojení: 51-5513140247/0100

jednající: Mgr. Jakub Popelka, Ph.D.

www.lokalsport.cz

V Prachaticích, únor 2018

Poděkování

Rádi bychom poděkovali všem prachatickým institucím a aktérům, kteří se přímo či nepřímo podíleli na realizaci Plánu rozvoje sportu. Za poskytnutí nezbytných podkladů k analýze děkujeme vedení města a paní Mgr. Lence Houškové z Městského úřadu Prachatice.

Zvláštní poděkování patří ředitelce příspěvkové organizace Sportovní zařízení Prachatic, paní Ing. Radovaně Kutlákové, která zajistila jednání se zástupci sportovních spolků a dalšími aktéry rozvoje sportu v Prachaticích.

Za vřelou spolupráci děkujeme představitelům sportovního hnutí, poděkování patří rovněž všem respondentům výzkumu – žákům prachatických škol a dospělým obyvatelům města. Zvlášť bychom chtěli vyjádřit poděkování ředitelům škol a všem pedagogům, kteří se přímo podíleli na distribuci dotazníku mezi žáky prachatických škol.

OBSAH

SOUHRN	5
ÚVODNÍ ČÁST	6
Úvod	7
Jak se orientovat v dokumentu	9
Přístup k realizaci	9
Časový horizont	10
Použitá data a metody	11
Harmonogram realizace	11
POJETÍ SPORTU V RÁMCI PLÁNU	12
Definice sportu	12
Dimenze sportu	12
Cílové skupiny	12
SPORT A SPOLEČNOST	13
Opodstatnění účasti veřejné správy ve sportu	13
Společenská role sportu	13
Sport a Evropská unie	14
Sport v ČR	15
Legislativní rámec	17
Shrnutí úvodní části	17
ANALYTICKÁ ČÁST	18
ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA ÚZEMÍ	19
SPORT VE STRATEGIÍCH JIHOČESKÉHO KRAJE	21
Program rozvoje Jihočeského kraje 2014–2020	21
Koncepce rozvoje cestovního ruchu v Jihočeském kraji 2015–2020	21
STRATEGICKÉ DOKUMENTY MĚSTA	23
Strategický plán rozvoje města Prachatice pro období let 2015–2022	23
Územní plán Prachatice	24
Shrnutí strategických dokumentů kraje a města	25
ANALÝZA AKTÉRŮ	26
FINANCOVÁNÍ SPORTU	29
Rozpočet města Prachatice	29
Principy financování sportu v Prachaticích	30
Vývoj financování sportu	31
Komparace financování sportu s dalšími městy	34
SPORTOVNÍ PARTICIPACE OBYVATEL	35
Sportovní účast dětí a mládeže	35
Sportovní účast dospělé populace	39
ORGANIZOVANÝ SPORT	42
Sportovní spolky	42
DDM Prachatice	45
SPORTOVNÍ INFRASTRUKTURA	46
Sportovní zařízení Prachatice, p.o.	46
Sportovní zařízení a aktivity škol	52
Sportovní zařízení DDM	54
Volně dostupná hřiště v majetku města	55
Sportoviště neziskového sektoru	58
Soukromá zařízení a služby	58
NÁVRHOVÁ ČÁST	59
SYNTÉZA POZNATKŮ	60
Výchozí stav pro formulaci Vize rozvoje sportu	60
Co je vhodné změnit	61
VIZE ROZVOJE SPORTU V PRACHATICÍCH	62
PRIORITNÍ OBLASTI ROZVOJE	62
P01 Koncepční podpora rozvoje sportu	62
P02 Propagace sportu, informovanost a cestovní ruch	62
P03 Rozvoj a efektivní využití sportovní infrastruktury	63
IMPLEMTACE PLÁNU	65

SOUHRN

Plán rozvoje sportu vychází z dílčích analýz lokálního prostředí, jak na straně nabídky (financování sportu, vybavenost města), tak na straně poptávky (sportovní aktivity mládeže a dospělých obyvatel, činnost sportovních spolků) a v souladu s dalšími strategickými dokumenty města.

Z analýzy financování sportu vyplývá, že v posledních letech docházelo k navyšování dotací na podporu sportovních spolků, město Prachatice se v objemu alokovaných prostředků výrazně neliší od měst srovnatelné velikosti. Běžné výdaje do oblasti sportu jsou dlouhodobě nad úrovní 7 % z běžných výdajů rozpočtu města, dotace spolkům představují 1 % z běžných výdajů rozpočtu. Nejvýznamnější část běžných výdajů do oblasti sportu reprezentují provozní výdaje na sportovní zařízení, která jsou provozována příspěvkovou organizací města.

V posledních letech byly realizovány významné sportovní investice (hokejbalové hřiště, modernizace sportovního rekreačního areálu), další budou pokračovat i v následujícím období, včetně letošního roku (mimo jiné první etapa rekonstrukce krytého bazénu, rekonstrukce a oprava hřiště s umělým trávnickem, atletického oválu, druhá etapa realizace Areálu lesních her). Silnou stránkou města je přítomnost sportovního areálu v bezprostřední blízkosti centra města, který čeká další rozvoj v následujících letech. Potenciál sportovního využití s přesahem do cestovního ruchu má okolí města s atraktivním krajinným rázem.

Nejoblíbenějšími sporty realizovanými prachatickou veřejností v rámci neorganizované činnosti jsou cyklistika a běh, a to jak mezi dětmi, tak u dospělých obyvatel. Z hlediska sportovní činnosti ve spolcích patří mezi nejpopulárnější sporty mezi dětmi tenis, hokejbal, fotbal, plavání a atletika. Mládež kladně hodnotí sportovní vybavenost města, nicméně dívky si relativně často stěžovaly, že nemají s kým sportovat. Přibližně 65 % dospělých nesportuje pravidelně, což odpovídá současné situaci v kontextu celé ČR. Většina sportujících dospělých obyvatel Prachatic realizuje pohybové aktivity mimo sportovní spolky (65 % žen a 50 % mužů).

Sportovní spolky, jako představitelé sportovního hnutí, se shodují na nutnosti soustředit se na stav a efektivní využití sportovních zařízení, někteří aktéři by uvítali vyšší míru spolupráce napříč sportovním hnutím, změnu kritérií financování sportu nebo zlepšení komunikace s městem.

Vize rozvoje sportu je navržena tak, aby se Prachatice staly atraktivní sportovní destinací jak pro místní občany a obyvatele spádové oblasti, tak pro turisty a sportovní kluby, kterým mají potenciál vytvořit adekvátní podmínky pro sportovní přípravu. Vizi rozvoje sportu v Prachaticích lze dekomponovat do třech prioritních oblastí:

- 1) Koncepční podpora sportu
- 2) Propagace sportu, informovanost a cestovní ruch
- 3) Rozvoj a efektivní využití sportovní infrastruktury

V rámci výše uvedených prioritních oblastí je dále formulováno 7 priorit a celkem 30 opatření, která povedou nejen k naplnění naznačené vize, ale především ke koncepčnímu přístupu k rozvoji sportu, jenž bude reagovat na současný stav a reflektovat potenciál města v oblasti sportu.

ÚVODNÍ ČÁST

ÚVOD

K čemu by měl plán rozvoje sportu městu sloužit? Jaká jsou opodstatnění pro jeho realizaci a jaký je potenciální přínos takového dokumentu pro Prachatice?

Plán rozvoje sportu vznikl v přímé návaznosti na znění zákona č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu, v platném znění. Jedná se o vůbec první strategický dokument města, jenž komplexně řeší oblast sportu. Rozvoj sportu na lokální úrovni lze chápat jako komplexní přístup k podněcování aktivní účasti veřejnosti a k efektivnímu využití sportu k obecně prospěšným cílům samosprávy. Předpokladem efektivního rozvoje sportu je zapojení sítě lokálních aktérů, využití různých forem partnerství a mezisektorové spolupráce – subjektů veřejné správy, vzdělávacích institucí, sportovních spolků, dobrovolníků, neziskových subjektů, neformálních skupin obyvatel či soukromého sektoru.

Záměrem realizace Plánu rozvoje sportu města Prachatice tedy je, aby město podněcovalo a koncepčně rozvíjelo pohybovou aktivitu obyvatel, a to především spravedlivou finanční podporou sportovních subjektů, partnerstvím s dalšími subjekty, prostřednictvím nabídky sportovních akcí a iniciativ pro veřejnost, rozvojem sportovní infrastruktury, jejím efektivním poskytováním a využitím.

Plán chápe rozvojem sportu široké spektrum aktivit – od úlohy profesionálního sportu, přes výkonnostní sport, až po individuální, formální i neformální sportovní aktivity obyvatel města, spádové oblasti i jeho návštěvníků. Dokument zároveň reflektuje sociální, zdravotní, rozvojové a ekonomické aspekty související s podporou sportu, včetně přesahu do dalších oblastí, zejména cestovního ruchu, který je pro Prachatice zvlášť relevantní.

Plán se tedy nevymezuje jen na finanční podporu organizovaného sportu, sport je chápán v širších souvislostech, s přesahem do dalších oblastí společenského života. Dokument zároveň specifikuje úlohu města v kontextu dalších strategických dokumentů a nastavuje směr budoucího rozvoje sportu v Prachaticích.

Implementace Plánu by měla zaručit efektivní přístupy vycházející z ekonomického opodstatnění veřejné podpory sportu. Na základě výsledků analytické části je formulována vize rozvoje sportu, která reaguje jak na současné problémy a omezení, tak na potenciál, který sport Prachaticím nabízí. Formulovaná vize bude uskutečňována prostřednictvím *prioritních oblastí rozvoje*, definováním *priorit* a konkrétních *opatření*. Jednoznačná specifikace napomůže definovat a propojit aktéry, kteří se budou na rozvoji podílet, včetně nastínění možností spolupráce, která bude dlouhodobě efektivní jak pro rozvoj sportu, tak pro město samotné.

Použité zkratky

CR	Cestovní ruch
ČUS	Česká unie sportu, z.s.
DDM	Dům dětí a mládeže
EU	Evropská unie
JČK	Jihočeský kraj
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MÚP	Městský úřad Prachatic
OI	Odbor investic
OKS	Odbor kancelář starosty
OKŠC	Odbor kultury, školství a cestovního ruchu
ORP	Obvod obce s rozšířenou působností
ORRPP	Oddělení regionálního rozvoje a památkové péče
OS ČUS	Okresní sdružení ČUS Prachatic
PO	Prioritní oblast
RMP	Rada města Prachatic
SC	Specifický cíl
SI	Sportovní infrastruktura
SK	Sportovní klub
SZ	Sportovní zařízení
SZMPT	Sportovní zařízení Prachatic
UMT	Hřiště s umělým trávníkem
ÚPP	Územní plán Prachatic
WHO	Světová zdravotnická organizace
ZMP	Zastupitelstvo města Prachatic

Jak se orientovat v dokumentu

Plán rozvoje sportu má jednoduchou strukturu, dokument lze rozdělit na tři hlavní části:

Úvodní část má metodicko-teoretický charakter. Popsány jsou přístupy k realizaci dokumentu, metody a techniky pro sběr a analýzu dat, včetně časového harmonogramu tvorby. Navazující pasáž vymezuje pojetí sportu a jeho společenskou roli, včetně jeho ukotvení v kontextu EU, státní a samosprávné úrovně.

Analytická část přímo navazuje na část úvodní, předmětem zájmu jsou strategické dokumenty města s důrazem na ukotvení sportu v jejich obsahu. Analýza aktérů dále definuje ty aktéry, kteří se podílejí, nebo mohou podílet na rozvoji sportu v Prachaticích, a aktéry, kteří jsou, nebo mohou být, ovlivňováni – cílové skupiny.

Předmětem analýzy financování sportu jsou principy financování sportu a finanční toky, které plynou z rozpočtu města na podporu sportu, jak v rámci finanční podpory formou dotací, tak prostřednictvím provozních výdajů a investic do sportovní infrastruktury.

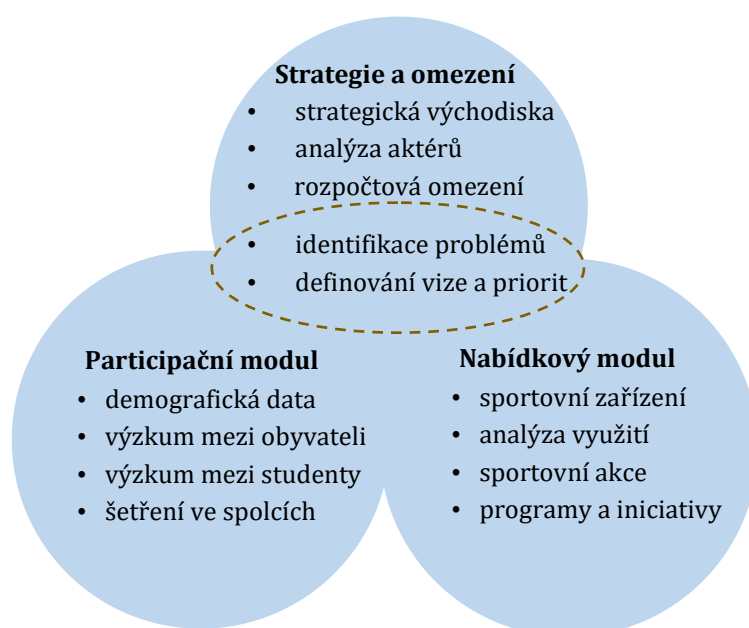
Společným záměrem dalších fází je porovnat strany nabídky a poptávky. Analýza sportovní účasti je rozdělena na dvě části, na základě provedeného výzkumu mezi dětmi a dospělými obyvateli. Zvláštní pozornost je věnována také organizovanému sportu ve spolcích. Třetí fáze se zabývá sportovní nabídkou – formální i neformální infrastrukturou, jejím účelem, využitím a prostorovou distribucí na území města.

Návrhová část shrnuje výsledky provedených analýz a formuluje hlavní poznatky, které z analytické části vyplývají. Navržena je celková vize rozvoje sportu, vymezeny jsou základní prioritní oblasti. K prioritním oblastem jsou dále přiřazeny priority a opatření, která by měla vést k realizaci samotné vize rozvoje sportu.

Přístup k realizaci

Pro zpracování *Plánu rozvoje sportu* byl zvolen přístup uplatňovaný pro tvorbu strategických dokumentů v oblasti sportu, turismu či volného času. Jedná se o tzv. *U-plan system*, který byl navržen na univerzitě v Sydney a jehož principy byly použity a ověřeny v českém prostředí.

Jak naznačuje samotný název, princip je založen na participativním přístupu, kdy formulace *plánu* vychází od samotných obyvatel, významných aktérů v oblasti sportu a dat z lokálního prostředí. Také na formulaci hlavních priorit, specifických cílů, a především konkrétních opatření se přímo podíleli aktéři z Prachatic. Přístup se zakládá na třech modulech, které lze graficky znázornit následovně:

Následující schéma demonstruje posloupnost tvorby *Plánu* a jeho vazbu na další strategické dokumenty, které jsou primárním východiskem jak pro analytickou fázi, tak závěrečnou návrhovou část. Uvedené dokumenty jsou předmětem analýz v dalších částech v následujícím pořadí:

Časový horizont

Plán rozvoje sportu je navržen jako střednědobý dokument do roku 2025. Formulovaná vize má potenciál dlouhodobějšího uplatnění, zatímco některá opatření, především ta, která jsou předpokladem samotné implementace Plánu rozvoje sportu, jsou krátkodobého charakteru – v horizontu 1 až 2 roky.

Použitá data a metody

V rámci realizace *Plánu* bylo využito velké množství dat, podle zdroje je lze rozdělit do dvou skupin:

Primární zdroje dat

Primární data byla určena právě pro potřeby realizace Plánu rozvoje sportu města Prachatic. Data byla získávána zejména pomocí následujících nástrojů:

- dotazník žákům a studentům prachatických škol
- dotazník dospělým občanům města Prachatic
- formulář sportovním spolkům
- rozhovory se zástupci sportovního hnutí
- rozhovory s vedením města a zaměstnanci MÚ Prachatic

Sekundární zdroje dat

Sekundární zdroje dat byly využity zejména jako kontextová data k primárním zdrojům. Hlavními zdroji sekundárních dat byly strategické dokumenty, které mají v mnoha oblastech přímou návaznost na Plán rozvoje sportu, mezi další zdroje dat patřily také:

- veřejně dostupné statistiky Českého statistického úřadu
- rozpočty a závěrečné účty města
- výroční zprávy příspěvkové organizace Sportovní zařízení Prachatic
- webové stránky města a sportovních organizací
- zápisy jednání komise pro rozdělení finančních prostředků na podporu sportu
- výsledky šetření Eurobarometru 2014
- materiály WHO
- Studie Zdraví dětí 2016
- Physical Activity Guidelines (Pokyny EU)
- strategie MŠMT Sport 2025 (2016)
- Program rozvoje Jihočeského kraje 2014–2020
- Koncepce rozvoje cestovního ruchu Jihočeského kraje 2015–2020
- Strategický plán rozvoje města Prachatic 2015–2022
- Územní plán Prachatic

Harmonogram realizace

Plán rozvoje sportu města Prachatic vznikl v období září 2017–únor 2018. V první fázi byla shromážděna data o financování sportu z rozpočtu města, předmětem analýz byly relevantní strategické dokumenty, zejména Strategický plán rozvoje města Prachatic 2015–2022. Prostřednictvím terénního šetření byla zmapována sportovní vybavenost města. Kontaktovány byly sportovní spolky a další aktéři rozvoje sportu v Prachaticích.

Během října byla realizována dotazníková šetření ve školách a mezi prachatickou veřejností. Vzhledem k nižší návratnosti dotazníků oproti původním předpokladům byly v listopadu uskutečněny hloubkové rozhovory s představiteli sportovních spolků, zástupci servisních organizací i soukromého sektoru. V průběhu prosince a ledna byla analyzována data z dílčích šetření, v únoru byl Plán rozvoje sportu finalizován do současné podoby.

POJETÍ SPORTU V RÁMCI PLÁNU

Cílem této části je vymezit pojetí sportu tak, aby bylo zřejmé, do jakých oblastí *Plán* zasahuje – co vše je objektem zájmu Plánu rozvoje sportu. Předložena je definice sportu, naznačeny jsou jeho dimenze v kontextu rozvoje sportu v Prachaticích a definovány cílové skupiny, na které se dokument orientuje.

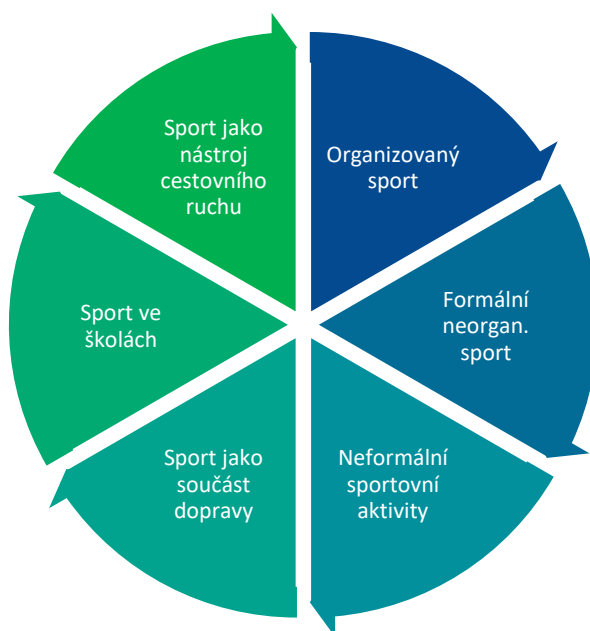
Definice sportu

K vymezení sportu byla použita definice Rady Evropy, sport tak bude chápán jako „veškeré formy tělesné aktivity, které, provozovány příležitostně nebo organizovaně, usilují o vyjádření nebo vylepšení fyzické kondice a duševní pohody, utvoření společenských vztahů či dosažení výsledků v soutěžích na všech úrovních“. Přesah sportu do dalších oblastí ilustruje následující část.

Dimenze sportu

Níže uvedené schéma dále vymezuje různé dimenze sportu, které jsou relevantní pro tento dokument. Sport lze rozdělit na **formální** (respektující uznávaná pravidla jednotlivých sportů, včetně tréninkové činnosti), který může být realizován jak *organizovaně* v oficiálních sportovních soutěžích, tak *neorganizovaně*, při dodržování základních pravidel či principů hry (např. tenisový či fotbalový zápas neorganizovaných jednotlivců a skupin). **Neformálním sportem** budeme rozumět další pravidelné i spontánní aktivity, jako je například běh, cyklovýlety, plavání, turistika, bruslení, skateboarding a různé další sporty a podobné činnosti.

Výše uvedené dimenze sportu jsou považovány za součást volného času, dokument se však dotýká také sportu na úrovni škol a sportu jako prostředku dopravy (cyklistika, in-line bruslení). Plán rozvoje sportu dále chápe sport jako nástroj veřejné správy pro realizaci různých dalších, se sportem přímo nesouvisejících, záměrů, zejména v oblasti cestovního ruchu.

Cílové skupiny

V kontextu realizace Plánu rozvoje sportu lze z geografického hlediska identifikovat tři základní cílové skupiny, na které se Plán orientuje, přičemž prioritní skupinou jsou obyvatelé Prachatic:

Obyvatelé města Prachatic	(10 943 obyvatel)
Obyvatelé spádové oblasti	(okres: 50 695 obyvatel, ORP: 33 287 obyvatel*)
Tuzemští a zahraniční turisté	(přibližně 18 000 návštěvníků Informačního centra za rok)

* údaje o počtu obyvatel k 31.12. 2016

SPORT A SPOLEČNOST

Opodstatnění účasti veřejné správy ve sportu

Za hlavní opodstatnění veřejné podpory sportu je podle ekonomických teorií považována sociální spravedlnost a efektivnost, které vyplývají především z tržního selhání, neboť trh nereflexuje veškeré společenské přínosy sportu. Omezeními jsou naopak selhání veřejné správy z důvodů nízké flexibility, složitosti řízení nebo realizace osobních či politických zájmů. Záměrem *Plánu* je proto posílení koncepčních přístupů za účelem eliminace výše uvedených omezení, zajištění sociální spravedlnosti a maximalizace efektivnosti alokovaných zdrojů.

Společenská role sportu

Zdravotní přínosy sportu jsou nejčastějším argumentem pro realizaci sportovní politiky cílené na různé skupiny obyvatel. Sedavý životní styl je rizikovým faktorem rozvoje chronických nemocí, včetně kardiovaskulárních chorob, navíc existuje spojitost mezi pohybovou aktivitou a průměrnou délkou života. Lidé se sedavým způsobem života, kteří začali vést pohybově aktivnější život, udávají, že se cítí lépe z pohybového i duševního hlediska a těší se vyšší kvalitě života. Pohybová aktivita je dále spojena s psychologickými přínosy – například zlepšením kontroly nad příznaky úzkosti a deprese. Sport poskytuje příležitost k sebevyjádření, budování sebevědomí, sociální interakci a integraci. WHO navíc uvádí, že aktivní mladí lidé snáze adaptují zdravé návyky (např. vyhýbání se tabáku, alkoholu a užívání drog) a prokazují také lepší výkony ve škole.

Sociální inkluze, exkluze a sport

Sociální inkluze (začleňování) ve sportu je často spojeno s otázkami samotného opodstatnění veřejné podpory sportu, přičemž sport je v takovém případě chápán jako meritní (veřejně prospěšný) statek. Problematika sociální exkluze (vyloučení) nejčastěji souvisí, ve sportovním kontextu, se třemi fenomény:

- a) s neúčastí (nižší účastí) určitých skupin obyvatel ve sportu (sport jako cíl inkluze),
- b) s rozdílnými podmínkami pro různé skupiny obyvatel (sport jako cíl inkluze),
- c) se sociálně vyloučenými lokalitami nebo skupinami obyvatel (sport jako nástroj inkluze).

Sport tedy může být jak nástrojem sociální inkluze (viz c), tak i jejím cílem – kromě začleňování *prostřednictvím* sportu, zdůrazňují materiály EU zapojení *do* sportu. Cíle související se zapojením do sportu vystihuje fenomén *sport pro všechny*, jenž je zaměřený na rovné příležitosti, pestré možnosti či sportovní zařízení odpovídající poptávce obyvatel.

Rozvojová dimenze sportu a cestovní ruch

Sport je stále častěji využíván také jako efektivní nástroj rozvoje města či záměrů souvisejících s cestovním ruchem. Tato oblast souvisí především s přítomností profesionálních (diváckých) sportů, realizací atraktivní sportovní infrastruktury, využitím specifického podnebí či krajiny, nebo s pořádáním sportovních akcí regionálního, republikového či mezinárodního významu.

V případě sportovní infrastruktury se z vyloučených nebo zanedbávaných lokalit mohou s využitím sportu stát místa, která budou přitahovat nejen místní obyvatele, ale v mnoha případech mají potenciál stát se také nástrojem/cílem cestovního ruchu. Zvláště v souvislosti se současnými trendy ve sportu lze často za relativně nízké náklady revitalizovat lokality právě pro potřeby sportovních a volnočasových aktivit, příkladem mohou být čím dál populárnější MTB traily. Sport se pak může stát dodatečným zdrojem příjmů rozpočtu města i komerčních subjektů, které poskytují doplňkové služby (např. občerstvení, ubytování).

Rostoucí potenciál mají v současné době jednoznačně sportovní akce, jejichž prostřednictvím se zvyšuje povědomí o městu u potenciálních návštěvníků, masová účast na sportovní akci pak přináší další benefity, včetně návyků k pravidelné sportovní účasti nespoutaných obyvatel. Sport lze dále využít k iniciování mezisektorového partnerství, atraktivní marketingová nabídka ze strany samosprávy má potenciální přínos pro obě strany – město i partnera ze soukromého sektoru.

Sport a Evropská unie

Sportovní účast v evropském kontextu

Pro účast ve sportu jsou typické společenské rozdíly, a to jak ve frekvenci, intenzitě, tak v samotné náplni aktivit. Poznatky o účasti ve sportu dlouhodobě hovoří o vyšší účasti mužů oproti ženám či klesající účasti ve sportu s rostoucím věkem. Podle šetření Eurobarometer, realizovaného na konci roku 2013, vůbec nesportuje 35 % českých respondentů, zatímco průměr za EU byl 42 % nesportujících. V České republice však méně lidí sportuje pravidelně, naproti tomu výrazně více lidí, oproti EU, sportuje alespoň příležitostně (několikrát do měsíce). Některé věkové kategorie obyvatel ČR přesto vykazují výrazně nižší účast ve sportu vzhledem k evropskému průměru, jedná se především o muže a ženy nad 40 let, kde jsou rozdíly v porovnání s EU výrazné.

Důležitým faktorem sportovní účasti, kromě věku či pohlaví, je sociální postavení a bydliště jedince. Sociální postavení má navíc vliv nejen na pravděpodobnost, zda bude člověk sportovat, ale také na strukturu aktivit (druhy sportů). Movitější občané inklinují k individuálním aktivitám, pro střední a nižší třídu jsou typické tradiční, kolektivní sporty. Ve větších městech navíc pravidelně sportuje téměř dvojnásobek lidí oproti podílu sportujících na vesnicích.¹

Strategické dokumenty EU

Evropská unie zpracovává dokument *Physical Activity Guidelines* (dále jen *Pokyny EU*), který, mimo jiné, vymezuje úlohu samospráv při podpoře sportu. Hlavním cílem sportovní politiky by mělo být zvýšení účasti ve sportu všech skupin obyvatel. Předpokladem je efektivní provoz sportovních zařízení s eliminováním bariér vstupu, financování jejich výstavby, rekonstrukce, modernizace a údržby, včetně využití volně přístupných ploch pro neformální aktivity. Za tímto účelem by měly být určeny potřebné zdroje a definování klíčových aktérů rozvoje sportu.

EU tak vymezuje kroky, které mají obce a města provádět k zajištění výše definovaných záměrů:

- vypracovat soupis všech sportovních a rekreačních zařízení a v případě potřeby je rozšiřovat, eventuálně společně se sportovními organizacemi,
- zabezpečit snadno dostupná sportovní zařízení v místě bydliště pro obyvatele různých lokalit (infrastruktura a veřejná doprava),
- zabezpečit otevřený přístup do sportovních zařízení pro všechny občany s ohledem na rovnost pohlaví a na rovné příležitosti pro každého,
- podporovat účast ve sportu a společenské vztahy prostřednictvím místních kampaní, například specifických sportovních akcí a různých alternativ k organizovanému sportu,
- organizovat atraktivní akce a aktivity pro všechny obyvatele za účelem vytváření návyků k pravidelné pohybové aktivitě,
- pomáhat sportovním organizacím při vytváření a provádění projektů zaměřených na podporu pohybové aktivity a účasti ve sportu ve skupinách obyvatelstva se sedavým způsobem života,
- rozvíjet partnerství s univerzitami a odborníky z odvětví zdravotnictví s cílem poskytovat podporu, poradenství a doporučení adekvátní pohybové aktivity, se zaměřením na podporu pohybové aktivity a účasti ve sportu u skupin obyvatelstva se sedavým způsobem života.²

¹ https://ec.europa.eu/health/sites/health/files/nutrition_physical_activity/docs/ebs_412_en.pdf

² http://ec.europa.eu/assets/eac/sport/library/policy_documents/eu-physical-activity-guidelines-2008_en.pdf

Sport v ČR

Trendy sportovní účasti v ČR

V posledním desetiletí se výrazně změnily způsoby, jak člověk tráví svůj volný čas, mění se potřeby obyvatel a spolu s tím nároky na sportovní vybavenost měst, pořadatele sportovních akcí či manažery různých volnočasových a sportovních programů. Roste průměrný věk obyvatelstva, zvyšuje se tak podíl nejstarších skupin populace. Rozšiřují se zároveň možnosti, jakým činností se ve volném času lze věnovat, včetně nových, často velice neformálních sportovních odvětví.

V případě ČR, v kontextu dosud uskutečněných výzkumů na úrovni středně velkých měst, lze identifikovat trendy související s účastí různých skupin obyvatel. Především u dívek od 15. roku dochází k výraznému odklonu od organizované účasti ve prospěch individuálních aktivit, nebo k úplnému zanechání sportu. Účast dětí a mládeže zároveň souvisí nejen s nabídkou klubů, mládež má vyšší nároky na dostupnost nových druhů neformálních aktivit, kterým se věnuje výhradně, nebo nad rámec organizované činnosti (viz dále).

Dospělí sportující muži nejčastěji běhají, jezdí na kole, hrají fotbal, florbal, plavou nebo navštěvují posilovnu, ženy také nejčastěji běhají, plavou, dále, stejně jako dívky po 15. roku, preferují fitness, cyklistiku a inline bruslení. Mezi nejčastější bariéry sportovní účasti u dospělých mužů patří stav zařízení, nízká informovanost a fakt, že nemají kde sportovat. Ženy uvádějí jako hlavní důvody nedostatek času, nízkou informovanost a také skutečnost, že nemají s kým sportovat.

V roce 2016 bylo Státním zdravotním ústavem realizováno rozsáhlé dotazníkové šetření v rámci studie *Zdraví dětí 2016*. Výzkum byl proveden na vzorku 5 132 českých dětí (51 % chlapci, 49 % dívky) ve věku 5, 9, 13 a 17 let. Organizované sportovní aktivitě se věnuje celkem 54 % dětí, pouze neorganizované 27,5 % a 18,7 % pravidelně nesportuje vůbec. Sportovní oddíly nejvíce navštěvují 9leté děti (71,9 %), nejméně často 17letí (37,0 %). Dvě třetiny dětí, které navštěvují sportovní kroužky, se navíc alespoň 1x týdně věnují také neorganizovanému sportování. Pouze neorganizované sportovní aktivitě se věnuje 27,5 % dětí, a to v průměru 4,7 hodin týdně, nejčastěji 2 až 3krát týdně. Podíl dětí sportujících pouze mimo oddíly na rozdíl od organizované sportovní aktivity mezi 9. a 17. rokem narůstá, a to z 18 na 36 %. Jakékoli pravidelné sportovní aktivitě se vůbec nevěnuje téměř pětina dětí (18,7 %). Podíl nesportujících dětí narůstá mezi 9. a 17. rokem o 17 procent, výraznější je tento nárůst u dívek (o 22 %) proti chlapcům (o 11 %).

Z hlediska sportu byly závěry celé studie následující:

- pravidelně organizovaně sportuje, v průměru 4 hodiny týdně, polovina dětí,
- nejvíce sportují děti devítileté, s věkem pak pohybová aktivita klesá,
- třetina dětí sportuje pravidelně, ale nejsou organizovány v oddíle nebo kroužku,
- v celém souboru byla pětina dětí s nulovou pohyb. aktivitou, u 17letých dokonce třetina.³

Sportovní strategie ČR

Sport 2025 je strategickým dokumentem ČR, jenž byl schválen vládou v červnu 2016. Koncept prezentuje „směry rozvoje a podpory českého sportu, pilíře, priority, strategické cíle i podmínky naplnění“ v období 2016–2025. Cílem konceptu je „zlepšit podmínky pro sport a státní reprezentaci ČR tak, aby odpovídaly významu sportu pro společnost i jednotlivce, respektovaly tradici i sportovní politiku EU.

Sport 2025 je postaven na následujících hodnotových pilířích společenských aspektů sportu:

- 1) Sport je jedním z nástrojů socializace člověka a rozvoje společenských vztahů**
- 2) Sport a prevence zdraví**
- 3) Sport jako prostředek seberealizace**
- 4) Sportovec jako samostatná sebevědomá osobnost**
- 5) Státní reprezentace jako prostředek posilování vlastenectví, národní hrdosti a mezinárodní prestiže**

³ <http://www.szu.cz/publikace/studie-zdravi-deti-2016>

Koncepce dále definuje horizontální priority, které by „měly být zohledněny, mimo jiné, při tvorbě strategických záměrů samospráv“. Jedná se o následující priority:

- a) Zastavit pokles tělesné zdatnosti dětí a mládeže
- b) Zastavit růst nadváhy a obezity u dětí a mládeže
- c) Zvyšovat úroveň pohybové gramotnosti
- d) Snižovat ekonomickou spoluúčasť rodin ve sportu
- e) Transparentnost, evidence a otevřenost informací ve sportu
- f) Aktivní boj proti negativním jevům ve sportu
- g) Rovné příležitosti
- h) Meziřesortní a mezisektorový přístup
- i) Spolupráce státní správy a regionálních či místních samospráv
- j) Zapojení sportovních odborníků a sportovců do rozhodovacích procesů samospráv
- k) Podpora dobrovolnictví a trenérství jako zájmové činnosti

Dokument vymezuje také strategické oblasti, v jejichž kontextu jsou definovány strategické cíle:

Oblast 1 - Rozvoj sportu pro všechny

- SC 1 - Podporovat rozvoj sportovních klubů, TV a TJ jednot
- SC 2 - Posilovat roli Regionálních a místních sportovních center
- SC 3 - Vytvářet podmínky pro zvyšování členské základny v organizovaném sportu
- SC 4 - Podporovat masové propagačně-motivační sportovní akce
- SC 5 - Vytvářet podmínky pro využití integrač. potenciálu sportu pro všechny soc. skupiny dětí a mládeže
- SC 6 - Vytvářet podmínky pro využití sportu pro rozvoj komunitního života, a to zejména na lokální úrovni

Oblast 2 - Podporovat širokou základnu výkonnostních sportovců

- SC 1 - Zvyšovat povědomí o sportovních odvětvích u dětí
- SC 2 - Rozvíjet výkonnostní sport mládeže bez ohledu na perspektivu reprezentace
- SC 3 - Podporovat výkonnostní sport dospělých

Oblast 3 - Rozvoj školního a univerzitního sportu

- SC 1 - Navyšovat počty hodin pohybových aktivit ve školním prostředí a rozvoj programu školních SK
- SC 2 - Inovovat systém školních sportovních soutěží
- SC 3 - Rozšiřovat organizovanou nabídku volnočasových sportovních aktivit pro studenty
- SC 4 - Stabilizovat a rozšiřovat systém sportovních soutěží univerzit. sportu přístupného všem studentům

Oblast 4 - Odbornost ve sportu

- SC 1 - Vybudovat Sportovní výzkumné centrum a zajistit přenos poznatků do praxe
- SC 2 - Inovovat systém vzdělávání odborníků ve sportu
- SC 3 - Posílit odborné vedení dětí

Oblast 5 - Obnova a budování sportovních zařízení

- SC 1 - Obnovovat a rozvíjet sportovní zařízení SK/TJ
- SC 2 - Obnovovat a rozvíjet školní sportovní infrastruktury
- SC 3 - Rozvíjet univerzitní sportovní areály
- SC 4 - Vybudovat strategickou SI pro státní repre a reg. tréninková centra pro přípravu talent. mládeže
- SC 5 - Modernizovat přístrojové vybavení pro přípravu reprezentace a talentů

Oblast 6 - Sport handicapovaných

- SC 1 - Zajistit dostupnost sportu pro handicapované
- SC 2 - Vytvářet ucelený systém péče o talentovanou handicapovanou mládež a reprezentaci⁴

Oblast 8 - Komerční sport

- SC 1 - Opakovaně pořádát významné mezinárodní i národní sportovní události
- SC 2 - Rozvíjet sportovní služby v oblasti zdraví a zdatnosti

⁴ Oblast 7 - Konkurenceschopnost sportovní reprezentace ČR byla záměrně vynechána.

Legislativní rámec

Tato část shrnuje ukotvení sportu v platné legislativní úpravě, lze ji tak chápat jako jakési mantinely pro tvorbu tohoto *Plánu*. Roli obcí při podpoře sportu explicitně vymezuje zákon o podpoře sportu č.115/2001 Sb., v platném znění. Zákon o podpoře sportu vymezuje postavení sportu ve společnosti jako veřejně prospěšné činnosti a stanovuje, mimo jiné, úkoly a působnost územních samosprávných celků při podpoře sportu. § 6 zákona vymezuje úkoly obcí následovně:

- 1) Obce ve své samostatné působnosti vytvářejí podmínky pro sport, zejména
 - a) zabezpečují rozvoj sportu pro všechny, zejména pro mládež,
 - b) zabezpečují přípravu sportovních talentů, včetně zdravotně postižených občanů,
 - c) zajišťují výstavbu, rekonstrukce, udržování a provozování svých sportovních zařízení a poskytují je pro sportovní činnost občanů,
 - d) kontrolují účelné využívání svých sportovních zařízení,
 - e) zabezpečují finanční podporu sportu ze svého rozpočtu.

2) Obec zpracovává v samostatné působnosti pro své území plán rozvoje sportu v obci a zajišťuje jeho provádění. § 6 a pak definuje jeho obsah:

Plán rozvoje sportu v obci nebo kraji obsahuje zejména vymezení oblastí podpory sportu, stanovení priorit v jednotlivých oblastech podpory sportu a opatření k zajištění dostupnosti sportovních zařízení pro občany obce nebo kraje. Součástí plánu je také určení prostředků z rozpočtu obce nebo kraje, které jsou nezbytné k naplnění plánu.

Z hlediska poskytování dotací z rozpočtu či provozování sportovních zařízení je zásadní legislativní úpravou zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, v platném znění a zákon č.128/2000 Sb., zákon o obcích. K dalším souvisejícím právním normám patří zejména:

zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole); zákon č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), v platném znění.

Shrnutí úvodní části

Záměrem úvodní části bylo vymezit úlohu města při podpoře a rozvoji sportu. Závazným dokumentem je pro město zákon o podpoře sportu. Strategické a metodické dokumenty (*Pokyny EU, Sport 2025*) naznačují opodstatnění účasti veřejné správy ve sportu a oblasti rozvoje na lokální úrovni specifickěji. V uvedených strategických dokumentech se objevují především následující témata:

- zvyšování sportovní participace a vytváření návyků k účasti ve sportu
- sport handicapovaných
- dostupná sportovní infrastruktura, přístup do sportovních zařízení
- informovanost, sportovní kampaně, programy a akce
- spolupráce a mezisektorové partnerství
- alternativy k organizovanému sportu
- transparentnost
- dobrovolnictví ve sportu
- zapojení spolků při podpoře aktivit nesportujících

Z hlediska trendů sportovní účasti obyvatel ČR lze formulovat, přes omezené množství dat, následující závěry jako východiska pro analytickou a návrhovou část:

- 35 % dospělých obyvatel ČR vůbec nesportuje
- výrazně nižší sportovní účast vykazují dospělí nad 40 let
- 19 % dětí vůbec nesportuje
- 27 % dětí sportuje jen neorganizovaně
- 54 % dětí sportuje organizovaně ve spolcích
- u dětí se s věkem zvyšuje podíl sportujících pouze neorganizovaně
- s věkem klesá celková sportovní aktivita, výrazně především u dívek

ANALYTICKÁ ČÁST

ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA ÚZEMÍ

Okres Prachatice má více než 50 tisíc obyvatel a leží v jihozápadní části Jihočeského kraje. Sousedí s okresy Klatovy na západě a Strakonice na severu, okres České Budějovice leží na východě a z jihovýchodu přilehá okres Český Krumlov. Jihozápadní část hranice okresu je zároveň státní hranicí ČR, kratší část zaujímá hranice s Rakouskem na jihu, výrazně delší (50 km) je společná hranice se Spolkovou republikou Německo. Rozloha okresu je 1 377 km². Do okresu Prachatice náleží celkem 65 obcí, z nichž 6 má status města. Hustota obyvatelstva dosahuje pouze 37 obyvatel na km² a je vůbec nejnižší v rámci všech okresů ČR. V celkem šesti městech okresu žije více než polovina z celkového počtu obyvatel. Okres tvoří pouze dva obvody obcí s rozšířenou působností – Prachatice (33 287 obyvatel, 44 obcí) a Vimperk (17 408 obyvatel, 21 obcí).

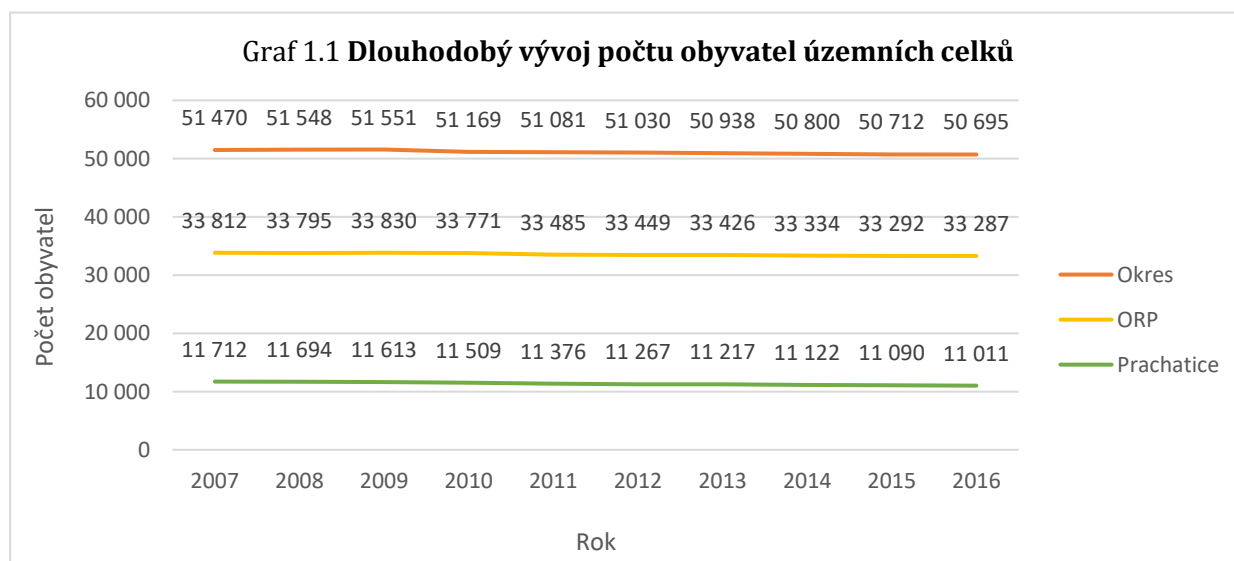
Rozsáhlou část okresu tvoří podhorská vrchovina, která směrem k hranicím přechází v horské pásmo. Rozdílné klimatické podmínky okresu ovlivňuje nadmořská výška a členitost území. V nadmořských výškách nad 800 m je podnebí mírně chladné až chladné, v oblastech pod 800 m mírně teplé. Centrum města Prachatice leží v nadmořské výšce 561 m. n. m.

Průměrné roční srážky se pohybují od 500 mm v nižších polohách až po 1 100 mm v horských oblastech, na hřebenech dosahují až 1 500 mm. Charakteristickým rysem krajiny jsou rozsáhlé lesy, které pokrývají 52 % plochy okresu. Jedná se především o lesy jehličnaté a smíšené.

Silniční síť v okrese je poměrně hustá. Nejdůležitější silnice I. třídy prochází okresem od státní hranice na Vimperk a Strakonice. Železniční spojení má 17 obcí, včetně všech měst. Okresem prochází železniční trať Číčenice – Prachatice – Volary, dále pak Strakonice – Vimperk – Volary s pokračováním na Kájov – Český Krumlov – České Budějovice. Tato trať má odbočku z Černého Kříže na Stožec a Nové Údolí. Obě tratě mají napojení na hlavní trať Plzeň – České Budějovice. Samotné Prachatice nejsou významným železničním uzlem.

Poloha okresu, čisté ovzduší, velké lesní plochy a klid vytvářejí příznivé podmínky pro outdoorové sporty a aktivní rekreaci. Historické centrum Prachatic je městskou památkovou rezervací, kde se nachází řada historických pamětihodností se vztahem k Janu Husovi a Solné stezce. Charakter prostředí okresu umožňuje především pěší turistiku a cykloturistiku, návštěvy kulturních památek a přírodních pozoruhodností. Na úsecích vodních toků Vltavy a Blanice lze provozovat vodní turistiku, v zimním období jsou na území okresu velmi dobré podmínky pro lyžaře.⁵

Graf 1.1 naznačuje vývoj počtu obyvatel na území okresu Prachatice, obvodu ORP a města Prachatice. Jak vyplývá z grafu, v případě všech územních celků dlouhodobě dochází k mírnému poklesu počtu obyvatel, vůbec nejvýraznější úbytek lze zaznamenat na území města, kde se počet obyvatel za posledních 10 let snížil o 6 %.

⁵ https://www.czso.cz/csu/xc/charakteristika_okresu_pt

Okres Prachatice

obecně-geografická mapa
územní struktura k 1. 1. 2016

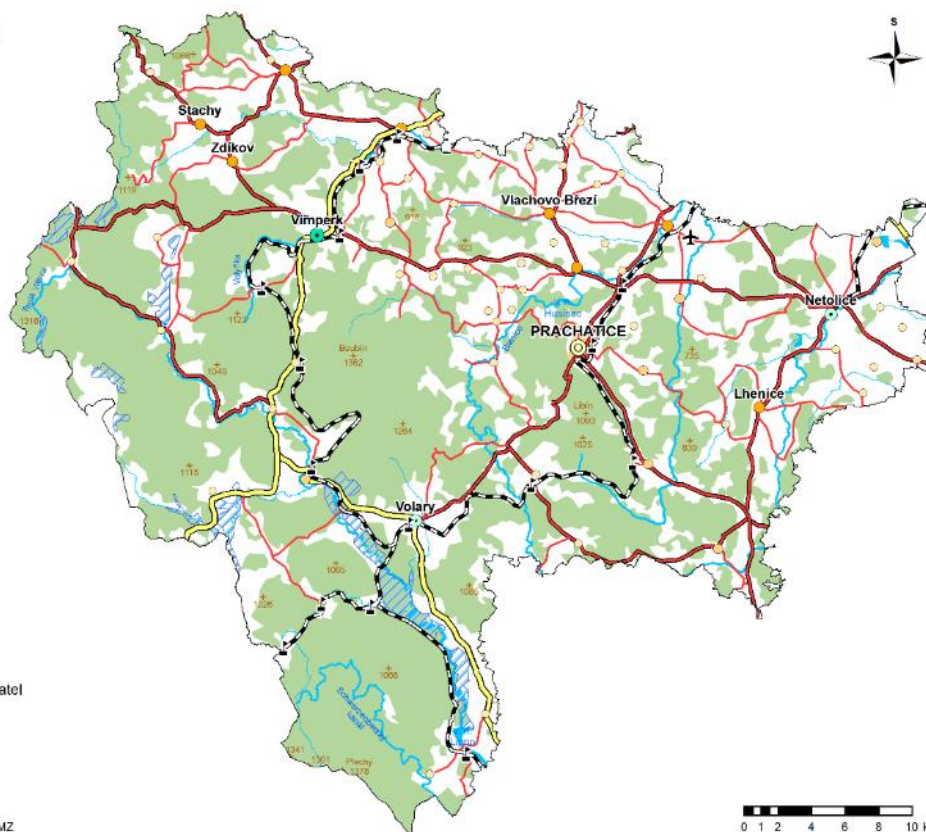
počet obyvatel obce

- do 499
- 500–999
- 1 000–1 999
- 2 000–4 999
- 5 000–9 999
- 10 000–19 999

druh silnice

- silnice I. třídy
- silnice II. třídy
- silnice III. třídy

- + významný výškový bod
- letišťe
- železniční stanice
- železniční trať
- bažiny a rašeliniště
- významný vodní tok
- vodní plocha
- lesy
- plocha sídla nad 10 000 obyvatel

© ArcČR, ARCDATA PRAHA, ZÚ, ČSÚ, 2016; MZ

SO ORP Prachatice

obecně-geografická mapa
územní struktura k 1. 1. 2016

počet obyvatel obce

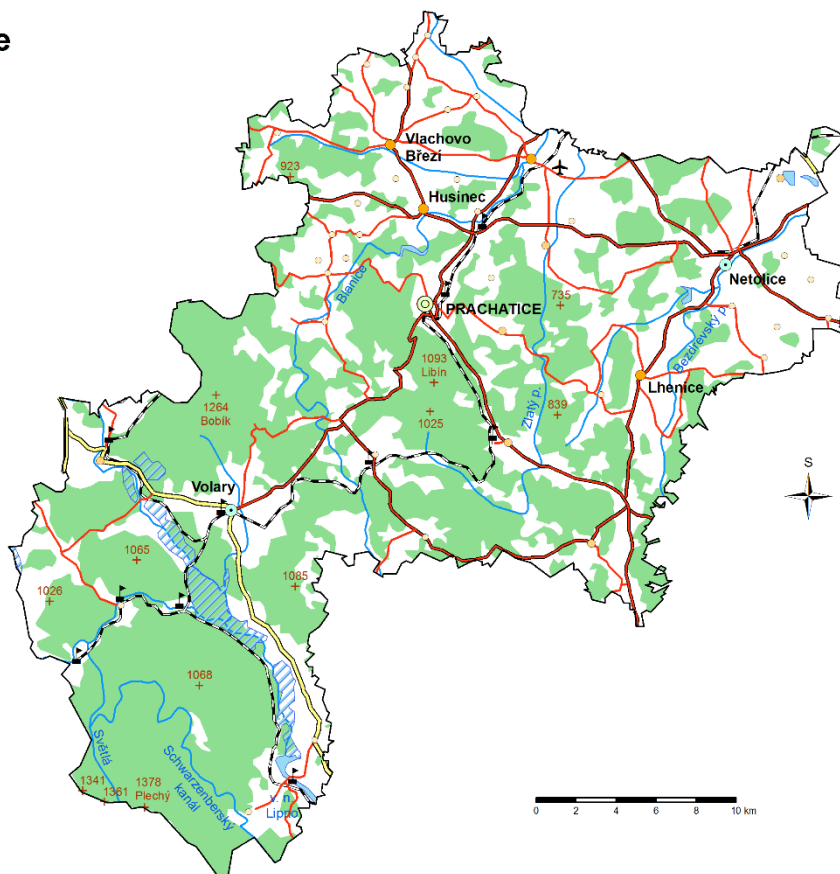
- do 499
- 500–999
- 1 000–1 999
- 2 000–4 999
- 10 000–19 999

- + významný výškový bod
- letišťe
- železniční stanice
- železniční trať

druh silnice

- silnice I. třídy
- silnice II. třídy
- silnice III. třídy

- významný vodní tok
- vodní plocha
- bažiny a rašeliniště
- lesy

© ArcČR, ARCDATA PRAHA, ZÚ, ČSÚ, 2016

SPORT VE STRATEGIÍCH JIHOČESKÉHO KRAJE

Záměrem této části bylo vymezit pozici a pojetí sportu ve strategických dokumentech Jihočeského kraje, především v jejich návrhových částech. Jelikož Jihočeský kraj dosud nedisponuje vlastním aktualizovaným plánem rozvoje sportu, pokusili jsme se popsat oblast sportu v dalších relevantních strategických dokumentech – v Programu rozvoje Jihočeského kraje 2014–2020 a Koncepti rozvoje cestovního ruchu v Jihočeském kraji 2015–2020.

Program rozvoje Jihočeského kraje 2014–2020

Oblast sportu je v rámci dokumentu zařazena pod Prioritní osu 3 – Kvalitní infrastruktura, služby, prostředí a spolupráce pro posilování územní soudržnosti. Opatřením 3.2 je pak *Kvalitní zázemí, vybavenost a služby pro volný čas a rozvoj občanské společnosti*. Cílem tohoto opatření je „rozvoj lidských zdrojů a podmínek pro kvalitní život obyvatel v regionu podpořený odpovídající nabídkou v oblasti kultury, sportu, tělovýchovy a zájmového vzdělávání se zvláštním zřetelem na cílovou skupinu dětí a mládeže.“ Aktivity a záměry pro oblast Sport, tělovýchova a zájmové vzdělávání jsou pak definovány následovně:

- Podpora realizace opatření a rozvojových kroků v souladu s cíli Koncepte rozvoje tělovýchovy a sportu v Jihočeském kraji
- Podpora přípravy a realizace programů na podporu kultury, sportu a občanského sektoru
- Podpora opatření vedoucích k vytváření příznivého prostředí pro rozvoj tělovýchovy a sportu mezi obyvateli regionu – zejména u cílové skupiny dětí a mládeže
- Podpora činnosti občanských sdružení organizujících tělovýchovnou, sportovní a turistickou činnost mládeže a dospělých, včetně aktivit zdravotně oslabených a handicapovaných občanů
- Podpora sportovní reprezentace kraje jak na republikové, tak na mezinárodní úrovni (s výraznějším zaměřením na Horní Rakousko a Dolní Bavorsko)
- Podpora účinné pohybové aktivity školní mládeže zejména v zájmových formách tělesné výchovy a sportu a při organizaci školních sportovních soutěží
- Podpora organizace celostátních i mezinárodních sportovních akcí (s výraznějším zaměřením na celokrajské akce) na území kraje při respektování zájmů ochrany přírody a životního prostředí
- Podpora účelné investiční činnosti v oblasti sportu, údržby, provozu a obnovy vybavení sportovních zařízení
- Podpora propagace individuálního i společenského významu tělovýchovy a sportu a idejí mezinárodního olympijského i paralympijského hnutí prostřednictvím veřejnoprávních institucí i ostatních médií
- Podpora aktivit, vybavenosti a akcí subjektů rozvíjejících zájmové vzdělávání v regionu (domů dětí a mládeže, školních klubů a družin a domovů mládeže a internátů a dalších organizací působících v této oblasti)
- Podpora vzdělávání lidských zdrojů v oblasti zájmové činnosti
- Rozvoj spolupráce mezi subjekty zapojenými do oblasti zájmového vzdělávání, rozvoj spolupráce na regionální a obecní úrovni

Koncepce rozvoje cestovního ruchu v Jihočeském kraji 2015–2020

V Koncepti rozvoje cestovního ruchu v Jihočeském kraji 2015–2020 je oblast sportu zařazena pod **Strategický cíl 2 – Vytváření produktů cestovního ruchu s využitím potenciálu celého území regionu, současných moderních trendů a s akcentem na šetrné formy cestovního ruchu**.

Koncepce identifikuje, v kontextu Strategického cíle 2, následující výchozí předpoklady (*zkráceno*):

- Na území JČK chybí nabídka produktů cestovního ruchu na úrovni menších regionů
- Absence využití slevových karet, neschopnost vytvářet unikátní nabídku
- Nedostatečná doprovodná dopravní infrastruktura (parkoviště, odpočívadla apod.)
- Přílišná sezónnost návštěvy, klesající počet návštěvníků

Pro naplnění Strategického cíle 2 vymezuje Koncepce několik operačních cílů, přičemž právě Operační cíl č. 1 se týká sportu: **Rozvoj produktů „aktivní dovolená“**.

K dosažení Operačního cíle jsou definovány následující aktivity (tučně), včetně jejich popisu jejich náplně:

Cykloturistika

- a) zpracovat nabídku jednodenních výletů s max. využitím cyklostezek a málo frekventovaných silnic
- b) podpořit vybudování půjčoven elektrokol a dobíjecích míst
- c) podpořit další značení/obnovu cyklostezek

Pěší turistika

- a) vytvořit seznam a popis všech naučných stezek a vycházek zajímavými přírodními krajinami vhodnými pro pěší výlety
- b) podpořit vznik nových naučných stezek
- c) zpracovat nabídku návštěv všech rozhleden, veřejně přístupných věží a přírodních vrcholů odkud je výhled do krajiny nebo na města

Golf, tenis, squash, míčové sporty

- a) aktualizovat nabídku všech veřejně přístupných sportovišť jako je golf, tenisové kurty, squash, sportovní haly apod.

Vodáctví

- a) vytvořit nabídku půjčoven lodí
- b) vytvořit přehled vodáckých tábořišť a kempů
- c) vytvořit přehledové mapy vhodných vodáckých tras s uvedením obtížnosti sjízdnosti, nebezpečných úseků, jezů apod.

Zimní sporty

- a) vytvořit podrobnější přehled možností sjezdového lyžování a běžeckých tratí
- b) podpořit rozvoj infrastruktury pro běžecké tratě

Adrenalinové sporty

- a) vytvořit nabídku adrenalinových sportů v území (horolezecké úseky v přírodě, lezecké stěny, lanová centra apod.)

Plavání

- a) vytvořit nabídku všech veřejně přístupných bazénů
- b) vytvořit seznam nekrytých bazénů, koupališť a přírodního koupání, kde se návštěvníci mají možnost v letním období vykoupat
- c) podpořit rozvoj infrastruktury přírodních koupališť

Další aktivity

- a) podpořit inovativní prvky (questing, elektromobilita)

STRATEGICKÉ DOKUMENTY MĚSTA

Cílem této části je naznačit, jaká je pozice sportu ve strategických dokumentech města Prachatic. Předmětem analýzy jsou *Strategický plán rozvoje města Prachatic pro období let 2015–2022* a *Územní plán Prachatic (2017)*.

Strategický plán rozvoje města Prachatic pro období let 2015–2022

Oblast sportu je v obsahu Strategického plánu rozvoje města Prachatic zařazena pod oblast „Kulturní dědictví, cestovní ruch a volnočasové aktivity“.

Pro výše uvedenou oblast formuluje Strategický plán následující strategické cíle:

- Profilovat město Prachatic jako spádové centrum cestovního ruchu, aktivních volnočasových aktivit, relaxace a kongresové turistiky
- Zajistit průběžnou obnovu a údržbu kulturního dědictví při zachování specifických hodnot
- Zlepšit předpoklady pro rozvoj cestovního ruchu se zaměřením na jeho různé druhy se současným využitím potenciálu kulturního dědictví
- Zlepšit kvalitu vybavenosti v oblasti sportu a dalších volnočasových aktivit

Pro oblast sportu, jako součást výše uvedené prioritní osy, formuluje Plán jako stěžejní, mimo jiné:

„Prověřit možnost realizace lanovky na Libín, lyžařského areálu Libín – Leptač a lyžařského areálu Volovice. V případě nezjištění překážky realizovatelnosti záměru připravit realizaci záměrů ve formě územního rozhodnutí, stavebního povolení.“

Sport je dále součástí následujících opatření:

Cestovní ruch a kultura

- usilovat o rozšíření nabídky „atraktivit“ za účelem přilákání většího počtu turistů, např. lanovka na Libín, sjezdové lyžování Libín, případně sjezdové lyžování Černá hora, rozvoj areálu Městského stadionu
- podporovat zvýšení ubytovacích kapacit ve městě
- usilovat o zvýšení efektivity podpory turistického ruchu ve městě a okolí, např. podporovat činnosti Informačního centra a rozšiřovat jeho práci, příp. posilovat jeho regionální funkce
- zajistit a zlepšit propagaci města v zájmu zvýšení turistického ruchu
- koordinovat časově pořádané akce s ostatními akcemi v rámci města a regionu

Volnočasové aktivity

- působit v zájmu zkvalitnění a rozšíření možnosti využití volného času obyvatel, především mládeže, např. podporovat subjekty v této oblasti (rozvíjet spolupráci, vypisovat granty na podporu volnočasových aktivit, podporovat nezisk. org. zaměřené na volnočas. aktivity)
- posilovat zapojení předních sportovních klubů města do práce s mládeží a nabídku volnočasových aktivit pro širokou veřejnost
- usilovat o rozšíření nabídky možností trávení volného času (lanovka na Libín, lyžařské sjezdové areály Libín – Libínské Sedlo; Libín – Feferské rybníčky; Libín – Leptač, Volovice – panelová cesta, cykloturistické trasy, běžecké trasy v okolí města, singltrek, naučné stezky, nová sportoviště apod.)

V otevřeném seznamu projektových záměrů (bez ohledu na stupeň připravenosti) jsou v kontextu sportu uvažovány následující potenciální projekty (*aktualizováno*):

- lanovka na Libín
- lyžařské sjezdové areály
- cyklostezky/trasy a lyžařské běžecké trasy – rozšíření, značení, mobiliář
- údržba a rozšíření sítě nordicwalking tras v okolí města Prachatic
- singltrek Černá hora
- celková rekonstrukce krytého bazénu, sauna a relaxační prostory
- nové atrakce v krytém bazénu a na Huláku
- workoutové hřiště a herní prvky
- oprava střešního pláště a oken v objektu šaten TJ Tenisového klubu
- stavební úpravy v areálu Domu dětí a mládeže (rekonstrukce sportovišť)
- změna části současné střelnice v Prachaticích – zřízení kryté sport. haly (squash, tenis atd.)

- xii. rekonstrukce a výstavba skateboardového areálu na Městském stadionu
- xiii. vytvoření samostatného turistického portálu včetně elektronického mapového generelu cyklostezek, zimních tras, naučných stezek, zařízení v oblasti ČR)
- xiv. vznik místa pro kempování (např. Kandlův mlýn)⁶

Ze související SWOT analýzy, která je rovněž součástí Strategického plánu, mimo jiné vyplývá, že mezi silné stránky města patří poloha, existující přeshraniční spolupráce, dobrá sportovní vybavenost a rozvoj sportovních aktivit v přírodě – lyžování, cyklistiky a turistiky. Mezi slabými stránkami uvádí autoři např. nedostatečnou propagaci, chybějící turistickou infrastrukturu, problém využití centra města, trend jednodenní návštěvnosti, chybějící koncepci cestovního ruchu nebo nedostatečnou komunikaci mezi zainteresovanými subjekty. Za slabou stránku je považována také nízká propagace a údržba cyklotras, chybějící propagace regionu nebo nedostatečné zapojení venkova do propagace.

Mezi příležitostmi uvádějí autoři podporu cestovního ruchu jak na území města, tak v rámci celého ORP, dále je mezi příležitostmi jmenována Zlatá stezka, zhuštění sítě cyklotras, nové formy volnočasových aktivit, oživení centra města nebo obohacení nabídky aktivit v zimě.

Mezi hrozbami rozvoje je jmenována konkurence Šumavy, vandalismus, zkracování délky pobytu turistů, nedostatek finančních prostředků nebo nezájem ze strany potenciálních návštěvníků.

Územní plán Prachatice

Také v obsahu textové části Územního plánu Prachatice (ÚPP) jsou stanoveny některé priority související s oblastí sportu, jak pro využití území obyvateli města, tak s přesahem do cestovního ruchu. V tomto kontextu ÚPP, mimo jiné, stanovuje:

Podmínky koncepce rozvoje území obce

Využít rekreačního a sportovního – turistického potenciálu Libínského Sedla a umožnit vznik střediska zimních sportů s navazujícím občanským vybavením, posílit smíšené obytné funkce sídla, požadavky na urbanizaci koordinovat s ochranou přírody a krajiny.

Podmínky koncepce ochrany a rozvoje civilizačních hodnot

Za jednu z priorit považovat rozvoj cestovního a turistického ruchu, možnost obnovy lázeňské tradice města a posílení sportovního – rekreačního využití území.

Rekreace

Rekreačně odpočinková funkce, sportovní – relaxační a volnočasové aktivity budou v území zajišťovány i na plochách vymezených pro občanské vybavení – tělovýchovu a sport, a prioritně v dominantní rozvojové lokalitě Libínského Sedla. Obnovení a rozvoj lázeňské turistiky, oddech a regenerace budou prioritně zajišťovány na zastavitelných plochách označených Prachatice I1, vymezených v lokalitě Lázně sv. Markéty. Obnovení příměstské rekreační funkce je předpokládáno v lokalitě Kandlův mlýn (sportovní – rekreační, odpočinkové a vzdělávací činnosti, včetně souvisejícího veřejného stravování a přechodného ubytování apod.)

Součástí ÚPP je také realizace střelnice: chráněná zástavba v zastavitelné ploše PRACHATICE A1 a v ploše přestavby PRACHATICE i bude realizována pouze za podmínky zajištění ochrany před hlukem technickými opatřeními provedenými na střelnici pro sportovní střelbu v ploše přestavby PRACHATICE i na úroveň požadovanou příslušnými právními předpisy, např. nařízením vlády č. 272/2011 Sb., nebo při ukončení provozu této střelnice pro sportovní střelbu.

Výše uvedený problém hlukových limitů vyřešilo město ve spolupráci se sportovním hnutím přesunutím střelnice do Krumlovské ulice, na místě současné střelnice, kterou město odkoupilo, vznikne sportovní hala (viz dále).

⁶ Jedním z plánů do budoucna je rovněž projekt nadregionálního významu – cyklotrasa z německého Mechového potoka do Putimi. Cyklotrasa by měla vést přes tři okresy (Prachatice, Strakonice, Písek), projekt vzniká ve spolupráci s Nadací Jihočeské cyklostezky.

Shrnutí strategických dokumentů kraje a města

Z výše charakterizovaných dokumentů na úrovni kraje a města vyplývají zejména následující specifika území či priority pro oblast sportu:

Kraj a okres:

- velice nízká hustota obyvatel
- bezprostřední blízkost k hranicím, potenciál přeshraniční spolupráce
- specifický krajinný ráz s přechodem do horského pásma
- význam sportovních akcí
- potenciál zapojení vzdělávacích institucí a DDM
- chybějící ucelená nabídka cestovního ruchu v menších regionech
- neschopnost vytvářet ucelenou unikátní nabídku
- nedostatečná doprovodná infrastruktura
- výrazná sezónnost a převaha jednodenní návštěvy
- potenciál rozvoje cykloturistiky, zimních sportů, plavání, běhu

Prachatice:

- potenciál specifické polohy a okolní přírody
- dobrá vybavenost města sportovní infrastrukturou
- potřeba rozvoje nových forem propagace
- sezónnost a jednodennost návštěv
- potenciál zhuštění cyklotras včetně jejich propagace
- nutnost koordinace sportovních akcí
- vyšší participace klubů při rozvoji sportu
- potenciál spolupráce s okolními obcemi
- potenciál propojování sportu, cestovního ruchu rekreace

ANALÝZA AKTÉRŮ

Za účelem vymezení základního rámce návrhové části *Plánu* je třeba vymezit aktéry – jednotlivce nebo skupiny, které nějak ovlivňují, mohou ovlivňovat nebo mohou být sami, přímo či nepřímo, ovlivňováni rozhodováním o podpoře sportu a vytváření podmínek pro jeho rozvoj. Cílem analýzy je aktéry identifikovat a popsat jejich současnou pozici, vztah ke sportovnímu prostředí, jejich kompetence a případné vzájemné vazby. Analýza poskytuje platformu pro další kroky tvorby *Plánu*. V případě města Prachatice byli identifikováni následující aktéři:

Vedení města

Nejužší vedení města reprezentuje starosta (Ing. Martin Malý) a místostarosta (PaedDr. Jan Klimeš). Rada města má celkem 7 členů – starostu, místostarostu a 5 dalších členů, zastupitelstvo města celkem 21 členů. Zastupitelstvo je nejvyšším orgánem samosprávy, schvaluje program rozvoje města a rozpočet, včetně rozpočtových opatření. Zastupitelstvo má oprávnění vydávat obecně závazné vyhlášky. Zastupitelstvo a rada schvalují dotace a návratnou finanční výpomoc žadatelům v rámci dotačního systému a v mezích platné legislativní úpravy.

Komise kulturní, školská a volnočasových aktivit

Město Prachatice nezřizuje samostatnou sportovní komisi, oblast sportu je součástí Komise kulturní, školské a volnočasových aktivit. Komise má svého předsedu, garanta za Městský úřad Prachatice, odborného poradce a 8 řadových členů. Komise, která je poradním orgánem rady města, mimo jiné stanovuje „priority při návrzích k vydávání publikací při využití grantů, dotací“.

Městský úřad Prachatice

Městský úřad Prachatice se skládá z celkem 10 odborů, oblast sportu je zařazena pod Odbor kancelář starosty. Odbor má celkem 7 zaměstnanců, sport je v kompetenci referenta (Mgr. Lenka Houšková), který v oblasti sportu zajišťuje mimo jiné:

- propagaci sportovních akcí
- přeshraniční spolupráci při pořádání sportovních akcí
- spolupráci se sportovními organizacemi a subjekty na území města Prachatice

Dalšími relevantními odbory z hlediska rozvoje sportu jsou zejména Odbor investic, Odbor stavebně správní a regionálního rozvoje a Odbor kultury, školství a cestovního ruchu.

O správu a údržbu sportovišť a další činnosti v oblasti sportu zajišťuje příspěvková organizace Sportovní zařízení Prachatice (viz také dále).

Krajský úřad Jihočeského kraje

Krajský úřad Jihočeského kraje je pro Prachatice důležitým aktérem v oblasti sportu zejména v kontextu potenciálních dotačních titulů, jak z rozpočtu kraje, tak programů financovaných z evropských fondů prostřednictvím Krajského úřadu.

V roce 2018 to je zejména dotační program „Podpora sportu“ s celkovým objemem 16 mil. Kč a program „Podpora sportovní činnosti dětí a mládeže a výkonnostního sportu“ s celkovou alokací 20 mil. Kč. *Program Podpora sportu je určen na následující opatření:*

- Opatření č. 1: Rekonstrukce a opravy sportovišť.
- Opatření č. 2: Rekonstrukce a opravy zázemí sportovišť.
- Opatření č. 3: Obnova vybavení sportovišť a jejich zázemí.
- Opatření č. 4: Veřejně přístupné sportovní aktivity s převahou zaměření na mládež.
- Opatření č. 5: Přebory Jihočeského kraje.
- Opatření č. 6: Aktivity handicapovaných sportovců.
- Opatření č. 7: Mezinárodní aktivity v oblasti sportu.
- Opatření č. 8: Sportovní aktivity dětí do 15 let.

Program Podpora sportovní činnosti dětí a mládeže a výkonnostního sportu vymezuje tato opatření:

Opatření č. 1: Sportovní činnost dětí a mládeže.

Opatření č. 2: Podpora výkonnostního sportu dospělých – kolektivní sporty.

Opatření č. 3: Podpora výkonnostního sportu dospělých – individuální sporty.

Dále Krajský úřad poskytuje dotace na reprezentaci Jihočeského kraje v oblasti vědy, mládeže a sportu nebo dotace na požární sport. Krajský úřad je také administrátorem dotačních programů z evropských fondů. Z hlediska samosprávného zřizuje Krajský úřad Sportovní komisi, součástí Krajského úřadu je mimo jiné Odbor školství, mládeže a tělovýchovy, Oddělení mládeže, tělovýchovy a sportu má celkem 4 zaměstnance.

ČUS Prachatice

ČUS Prachatice je okresním servisním centrem České unie sportu, ČUS Prachatice sdružuje sportovní svazy a spolky z okresu Prachatice. Mezi hlavní činnosti ČUS Prachatice patří, mimo jiné, následující:

- vytváření optimálních podmínek k provozování sportovní činnosti v členských subjektech i mimo tyto subjekty
- poskytování služeb členům, případně dalším organizacím ze sportovního prostředí
- vytváření možností využití sportovišť veřejností
- zajišťování vzdělávání a školení
- vyhlášení a spoluorganizování programů rozvoje sportu
- pořádání sportovních akcí

Sportovní spolky

Na území města působí přibližně 20 sportovních spolků, které formují základní páteř sportovního hnutí a vytvářejí podmínky pro děti a dospělé z Prachatic i spádové oblasti. Spolkové činnosti se budeme podrobněji věnovat dále v analytické části.

DDM Prachatice

Výrazným aktérem z hlediska vytváření sportovních návyků dětí je Dům dětí a mládeže Prachatice, jehož zřizovatelem je Jihočeský kraj. DDM má celkem 7 středisek, čtyři jsou na území Prachatic, ostatní v Netolicích, Vimperku a Volarech. Kroužky poskytované DDM mají nejrozličnější zaměření, přičemž největší počet kroužků je právě v oblasti sportu (viz dále).

Obecně prospěšné organizace

Prachatice jsou sídlem také dalších *mimosportovních* neziskových organizací, které se zaměřují na různé společensky ohrožené nebo znevýhodněné skupiny. Tyto organizace často používají právě sport jako součást náplně svých aktivit, zejména z hlediska integrační funkce sportu. Jedná se zejména o následující organizace:

KreBul, o.p.s.

Domov seniorů Mistra Křišťana Prachatice

Dům s pečovatelskou službou Skalka Prachatice

Dům s pečovatelskou službou SNP Prachatice

Farní charita Prachatice

Klub důchodců Pod Hradbami Prachatice

Klub vojenských důchodců Prachatice

Klub zdravotně postižených Prachatice

Portus Prachatice

Provozovatelé sportovních zařízení

Zdaleka nejvýznamnějším provozovatelem sportovních zařízení pro veřejnost je příspěvková organizace Sportovní zařízení Prachatic, mezi další poskytovatele zařízení či souvisejících služeb patří základní a střední školy, DDM Prachatic, SKI Libín 1096 o.p.s. a soukromý sektor. Podrobněji se budeme sportovní infrastrukturou zabývat v samostatné části analýzy.

Pořadatelé sportovních akcí, iniciativ a programů

Na území města se během kalendářního roku konají sportovní akce pro veřejnost, přičemž některé mají výrazný regionální i mezinárodní přesah. Jedná se zejména o sportovní akce, které využívají specifického krajinného rázu (např. běh, terénní triatlon, závody horských kol) nebo sportovní akce sportovních spolků (např. judo, karate, stolní tenis).

Lokální média

Lokální média, zejména webové stránky města, facebook, nástěnky, rozhlas, webové stránky Sportovních zařízení Prachatic a tištěná média jsou důležitým předpokladem informovanosti občanů města, okolí i návštěvníků o sportovních podmínkách, sportovních programech či akcích. Média mají dále potenciál propagovat sport jako takový – šířit osvětu o prospěšnosti sportovních aktivit, upozorňovat na úspěchy sportovců nebo propagovat sport mezi nesportující veřejností. Média lze dále efektivně využívat k informovanosti občanů o dostupnosti zařízení a služeb, k čemuž je velmi vhodné využít elektronické zdroje.

Komerční sektor

Z ekonomického hlediska komerční sektor sehrává úlohu při poskytování soukromých statků – ekonomicky efektivních sportovních zařízení, populárních aktivit nebo akcí. Jedná se zejména o posilovny, fitness centra nebo jiné individuální aktivity. Komerční sektor je tak důležitým aktérem nabízející komplementární sportovní služby, doplňuje sportovní infrastrukturu města a zaměřuje se na specifické cílové skupiny, nejčastěji se jedná o ženy, které nejsou členkami sportovního klubu.

Partnerství s komerčními (nesportovními) subjekty může generovat další zdroje pro podporu a rozvoj sportu. Na komerčním principu jsou pořádány také různé sportovní akce s masivní účastí. Nedílnou součástí rozvoje sportu na území města jsou také soukromí prodejci nebo půjčovny sportovního vybavení. Současné trendy jednoznačně potvrzují, že právě soukromý sektor je třeba reflektovat při plánování rozvoje sportu.

Občané města a spádové oblasti

Potenciálním členem sportovních klubů, uživatelem sportovních zařízení nebo aktivním i pasivním účastníkem sportovních akcí jsou jak obyvatelé města, tak obyvatelé spádové oblasti, za kterou lze považovat jak správní obvod ORP (užší pojetí), tak hranice okresu či celého Jihočeského kraje. Právě občané města a nejbližšího okolí jsou primární cílovou skupinou, na kterou je rozvoj v Prachaticích sportu orientován.

Návštěvníci města

Nejen z geografické polohy města, ale i z výše charakterizovaných strategických dokumentů je zřejmý přesah sportu do oblasti cestovního ruchu. Rozsah nabídky sportovních zařízení a služeb i krajinný ráz města a jeho bezprostředního okolí předurčuje Prachatice k oslovení turistů. Sport má potenciál stát se jednou z atraktivit, která přiláká větší počet návštěvníků, zvláště v kontextu současných trendů ve sportu – individualizace a příklonu k neorganizovaným aktivitám v neformálním přírodním prostředí.

Český statistický úřad evidoval na konci roku 2016 v Prachaticích celkem 16 hromadných ubytovacích zařízení (v roce 2015 pouze 13 zařízení) s téměř 300 pokoji a 800 lůžky. Počet hostů se od roku 2014 zvýšil o 1000 na 10 144 hostů (k 31. 12. 2016). Počet nocujících byl v roce 2016 23 tisíc hostů, podíl nerezidentů přibližně 1/3. Průměrný počet nocí byl v roce 2016 přibližně 2,3 noci na jednu návštěvu. V kontextu problematiky cestovního ruchu a informovanosti návštěvníků města sehrává důležitou úlohu Informační centrum Prachatic.

FINANCOVÁNÍ SPORTU

V této kapitole jsme se zabývali financováním sportu z rozpočtu města. Výsledky dílčích analýz demonstrují, jaký je objem a struktura financování sportu, jak z hlediska rozpočtových charakteristik města, tak v kontextu dalších měst srovnatelné velikosti. Analýza by měla rovněž popsat přístup města k financování sportu a zachytit vývoj celkového objemu prostředků.

Financováním sportu jsme rozuměli veškeré finanční toky z rozpočtu města, včetně investic do sportovní infrastruktury, alokované na podporu různých forem sportovních aktivit, které jsou uskutečňovány na území města nebo subjekty se sídlem v Prachaticích. Předmětem analýzy byly tedy zejména finanční podpora organizovaného sportu, sportovních akcí, realizace sportovních investic či financování provozu vlastních sportovních zařízení.

V první části, jež předchází samotné analýze financování sportu, byl charakterizován vývoj výdajů a příjmů rozpočtu města. V úvodu druhé části jsou popsány současné principy financování sportu, a dále jsme se podrobněji zaměřili na vývoj financování sportu v kontextu rozpočtových a populačních charakteristik. Cílem bylo identifikovat objem a strukturu prostředků, které jsou určeny na podporu sportu, vystihnout vývoj a distribuci jednotlivým subjektům.

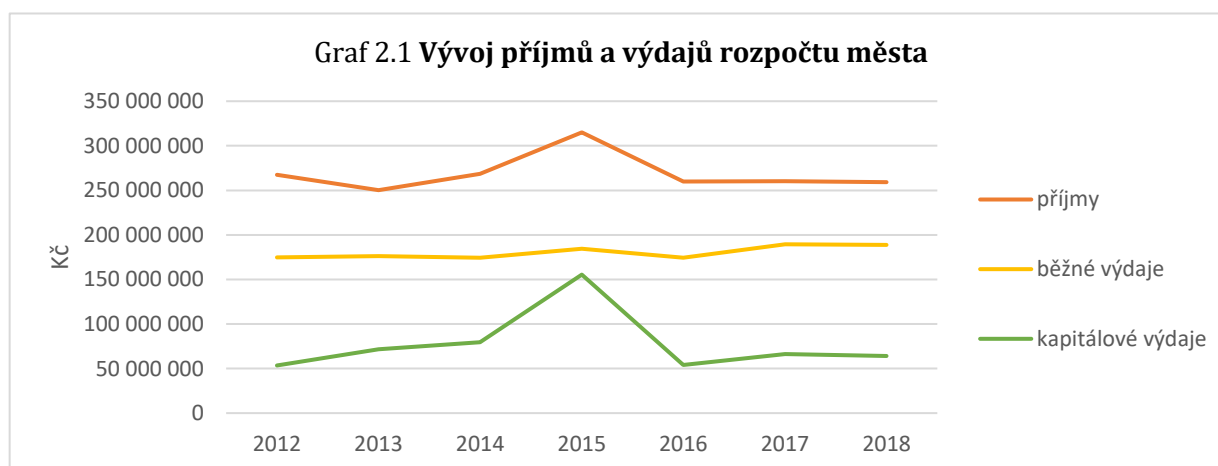
Za účelem hodnocení finanční podpory z rozpočtu města byla ve třetí části provedena komparace s podporou sportu u populačně a geograficky srovnatelných měst. Ke srovnání byly v rámci analýzy ve většině případů použity poměrové ukazatele.

Rozpočet města Prachatice

Tabulka 2.1 ilustruje vývoj výdajů a příjmů za posledních 7 let. Běžné výdaje se dlouhodobě pohybují nad úrovní 170 mil. Kč, kapitálové výdaje ve sledovaných letech neklesly pod 50 mil. Kč. Kromě roku 2015 město hospodařilo s přebytkovým rozpočtem. Vývoj na straně příjmů a výdajů demonstruje Graf 2.1. V přepočtu na 1 obyvatele města tak jsou běžné výdaje nad úrovní 17 000 Kč, ve sledovaném období docházelo k mírnému růstu běžných výdajů. Údaje za rok 2018 vycházejí ze schváleného rozpočtu města a souvisejících rozpočtových opatření (únor 2018).

Tabulka 2.1 Příjmy a výdaje rozpočtu města (Kč)

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
příjmy	267 464 000	250 188 007	268 689 248	315 039 428	259 770 772	260 203 753	259 266 000
běžné výdaje	174 924 000	176 033 000	174 373 000	184 548 000	174 503 000	189 463 225	184 473 470
kapitálové výdaje	53 470 000	71 807 000	79 398 000	155 430 000	54 121 000	66 121 894	79 300 000
výdaje celkem	228 394 000	247 840 000	253 771 000	339 978 000	228 624 000	255 585 119	263 773 470
příjmy-výdaje	39 070 000	2 348 007	14 918 248	-24 938 572	31 146 772	4 618 634	-4 507 470

Principy financování sportu v Prachaticích

Jak již bylo naznačeno v předcházejícím textu, financování sportu v Prachaticích lze rozdělit do třech oblastí, které jsou zároveň předmětem dílčích analýz v následující části. Jedná se o následující skupiny prostředků:

- a) výdaje na provoz sportovních zařízení
- b) sportovní investice
- c) dotace na podporu sportu

Dotace na podporu sportu jsou uskutečňovány prostřednictvím dotačního programu města v souladu se zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů. Předmětem programu je „podpora a realizace projektů s podporou především pravidelného, celoročního, dětského, mládežnického a výkonnostního sportu, pro registrované členy sportovních klubů, sportovních družstev, ale i jednotlivce, kteří mají trvalé bydliště na území města Prachatice (vč. spádových osad), provozují nejen výkonnostní sport a zároveň aktivně reprezentují město Prachatice“.

Zastupitelstvo města nejprve schvaluje celkový objem dotací, rada města následně v souladu se zákonem vyhlašuje výzvu k podání žádosti o dotace. Zhodnocení a výběr předložených žádostí provádí hodnotící komise, kde mají zastoupení všechny politické subjekty zastupitelstva města. Následně jsou žádosti projednány a doporučeny Radou města Prachatice ke schválení Zastupitelstvu města Prachatice.

Hodnotící komise přihlíží zejména k následujícím kritériím:

- 1) velikost celkové členské základny
- 2) velikost členské základny dětí a mládeže
- 3) počet reprezentantů klubu na krajské a vyšší úrovni
- 4) trvalé bydliště členů⁷
- 5) velikost rozpočtu spolku
- 6) sportovní výsledky

Členové hodnotící komise následně podepisují protokol, že souhlasí s rozdělením dotací.

⁷ Město tím předchází situaci, kdy členská základna žadatele je tvořena výhradně či téměř výhradně z obyvatel s trvalým bydlištěm v jiných obcích nebo městech.

Vývoj financování sportu

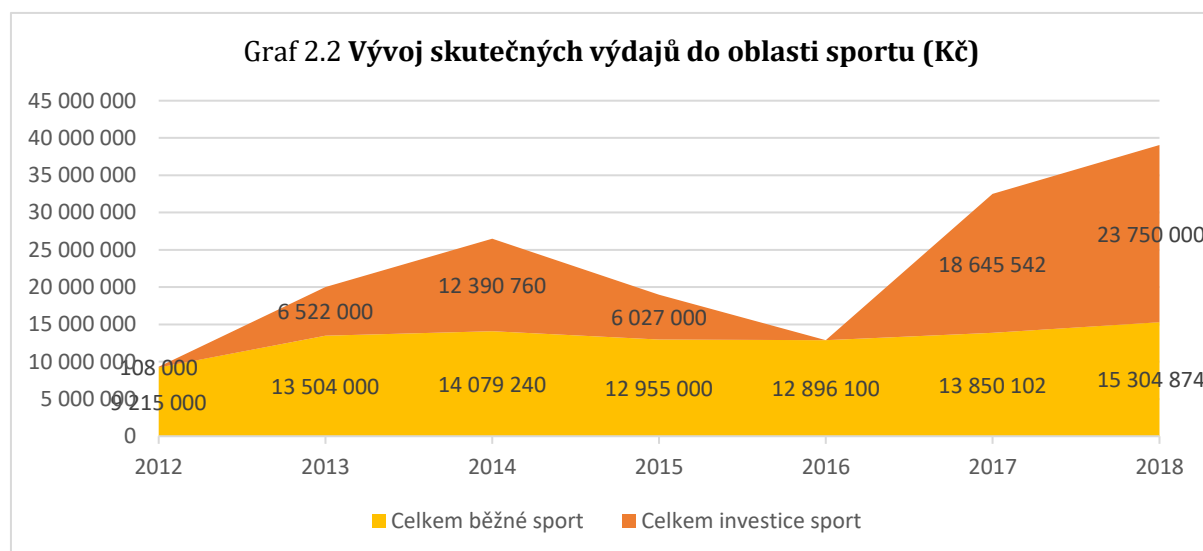
V této části se zaměříme na financování sportu, nejprve na celkový objem běžných a kapitálových výdajů do sportovní oblasti, poté na dílčí složky, které v případě města Prachatice představují:

- výdaje na provoz sportovních zařízení v majetku města
- investice do sportovních zařízení
- dotace sportovním spolkům a dalším subjektům

Tabulka 2.2 demonstruje vývoj skutečných běžných výdajů do oblasti sportu za sledované období 2012–2018. Významný objem představovaly investice do sportovních zařízení (viz dále). Data z *Tabulky 2.2* jsou pro názornost a zachycení vývoje znázorněna také na *Grafu 2.2*, ze kterého je zřejmý jak dlouhodobý trend růstu běžných výdajů, tak výrazný nárůst objemu investic.

Tabulka 2.2 Vývoj skutečných výdajů do oblasti sportu (Kč)

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Celkem investice sport	108 000	6 522 000	12 390 760	6 027 000	0	18 645 542	23 750 000
Celkem běžné sport	9 215 000	13 504 000	14 079 240	12 955 000	12 896 100	13 850 102	15 304 874
Sport celkem	9 323 000	20 026 000	26 470 000	18 982 000	12 896 100	32 495 644	39 054 874

Tabulka 2.3 sleduje vztah výdajů do sportu a jednotlivých výdajových položek rozpočtu města. Mezi lety 2012 a 2013 došlo ke skokovému zvýšení u všech sledovaných ukazatelů. Běžné výdaje do sportu se od roku 2013 pohybují nad hranicí 7 % z celkových běžných výdajů, celkové výdaje jsou v posledních dvou letech nad hranicí 10 %, což je dáno především výší investic do sportovní infrastruktury, v letošním roce (2018) tak jsou výdaje do sportu vůbec nejvyšší (15,5 %).

Tabulka 2.3 Poměrové ukazatele výdajů do oblasti sportu (%)

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Podíl sportovních investic na celkových kapitálových výdajích rozpočtu	0,2 %	9,1%	15,6%	3,9%	0,0%	28,2%	37,1%
Podíl běžných výdajů do sportu na celkových běžných výdajích rozpočtu	5,3%	7,7%	8,1%	7,0%	7,4%	7,3%	8,1%
Podíl výdajů do sportu na celkových výdajích rozpočtu	4,1%	8,1%	10,4%	5,6%	5,6%	12,7%	15,5%

Tabulka 2.4 na následující straně pak demonstruje vztah výdajů do sportu vzhledem k počtu obyvatel. Běžné výdaje do sportu tak jsou nyní na úrovni 1 400 Kč na jednoho obyvatele, průměrné celkové výdaje do oblasti sportu byly v posledních sedmi letech nad úrovní 2 100 Kč na jednoho obyvatele města Prachatice.

Tabulka 2.4 Výdaje do oblasti sportu vzhledem k počtu obyvatel města (Kč)

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Sportovní investice na 1 obyvatele	10	583	1 112	545	0	1 704	2 170
Běžné výdaje do sportu na 1 obyvatele	821	1 207	1 264	1 172	1 178	1 266	1 399
Celkové výdaje do sportu na 1 obyvatele	831	1 790	2 376	1 717	1 178	2 970	3 569

Sportovní investice

V posledních 7 letech bylo realizováno několik významných sportovních investic. Jednalo se zejména o modernizaci sportovního rekreačního areálu v roce 2013 (5,4 mil. Kč) a stavbu hokejbalového hřiště v roce 2014 a 2015 (celkem 18,2 mil. Kč). V roce 2017 město odkoupilo budovu střelnice za účelem realizace multifunkčního sportovního zařízení. Dále byla zpracována projektová dokumentace pro realizaci skate parku a rekonstrukci plaveckého bazénu. V roce 2018 budou realizovány investice v objemu cca 23,7 mil. Kč (bez připočítání investice do krytého bazénu v objemu cca 120 mil. Kč).

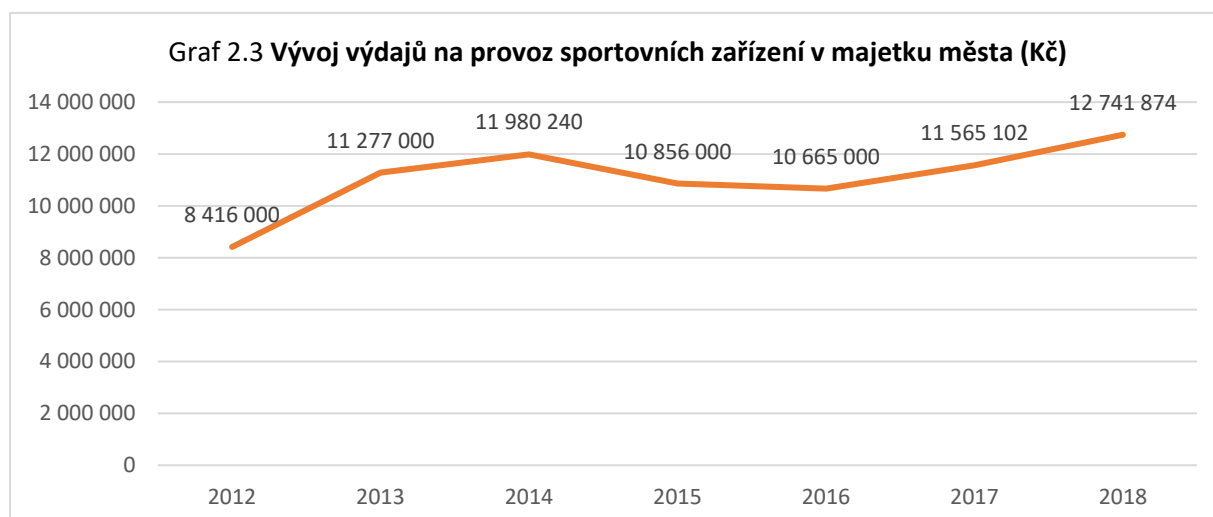
Na základě podkladů příspěvkové organizace Sportovní zařízení Prachatice jsou pro rok 2018 plánovány následující významné investiční akce:

- 2.etapa Areálu lesních her (1,9 mil. Kč, 100% dotace z MAS Šumavsko)
- krytý plavecký bazén – etapa 1. A (celkem rozpočet 120 mil. Kč vč. DPH)
- rekonstrukce opěrné zdi u atletické dráhy (odhad 2 mil. Kč)
- rekonstrukce a oprava atletické dráhy (celkem 2,2 mil. Kč, 40 % město, 60 % MŠMT)
- rekonstrukce a oprava cvičné tenisové zdi na tenisových kurtech (celkem 1,2 mil. Kč vč. DPH)
- rekonstrukce a oprava UMT (6,4 mil. Kč, 40 % město, 60 % MŠMT)
- oprava fotbalových kabin (celkem 700 tis. Kč)
- Cyklogenerel (365 tis. Kč)

Z uvedeného přehledu tak vyplývá, že v následujících letech budou realizovány významné sportovní investice, z hlediska výhledu na další roky město předpokládá s realizací další etapy rozvoje krytého bazénu, stavbou skate parku a realizací multifunkční sportovní haly na místě současné střelnice.

Provoz sportovních zařízení v majetku města

Nejvýznamnější část běžných výdajů do oblasti sportu představuje provozní dotace příspěvkové organizaci SZMPT, která se v posledních letech pohybuje nad úrovní 8 mil. Kč (bez odpisů ve výši cca 3 mil. Kč). Vývoj běžných výdajů na provoz sportovních zařízení v majetku města zachycuje *Graf 2.3*. Nad rámec provozní dotace SZMPT jsou součástí také náklady na údržbu a opravy. Přehled těchto oprav v minulých letech zachycuje *Tabulka 2.5* na následující straně.

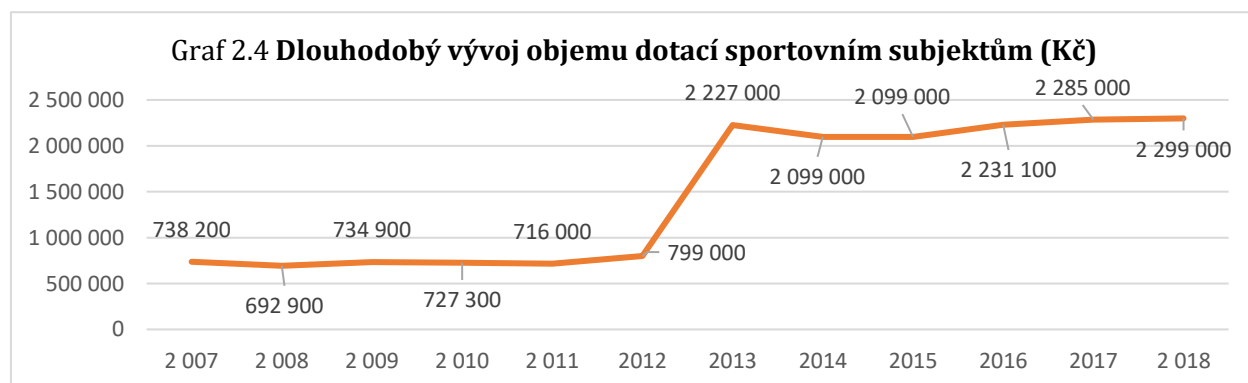
Tabulka 2.5 Přehled dalších výdajů na provoz sportovních zařízení v majetku města

2012	2013	2014	2015	2016
výměna ozonové generátorové jednotky	kompletní výměna střešní krytiny	zahájení provozu kogeneračních jednotek v plaveckém bazénu	pořízení traktorové sekačky na fotbalové hřiště	oprava tribuny na hřišti s umělým travním povrchem
výměna poruchových zářivek v malém i velkém bazénu, nové rozvody a kompletní rekonstrukce osvětlení vestibulu	oprava a rozšíření vzduchotechniky ve fotbalových kabinách	instalace Whirlpool v krytém plaveckém bazénu	zřízení bezbariérového WC v objektu plaveckého bazénu	oprava fotbalového hřiště s umělým travním povrchem
oprava řídicí jednotky a vyvíječe par	vybudování umělého zavlažování přírodního fotbalového trávníku	osazení okapových svodů na budově zázemí pro volejbal	oprava střešního pláště, zateplení půdy a výměna oken v objektu šaten a klubovny	oprava oplocení kolem tenisových kurtů
oprava bazénového vysavače	obnovení hřiště na plážový volejbal na Huláku		oprava topení ve fotbalových kabinách a v hale stolního tenisu	umístění a úprava mobilní buňky jako zázemí pro hokejbalisty
výměna vodovodního potrubí sloužícího k zavlažování tenisových kurtů	oprava střešní krytiny na strojovně Huláku		kompletní dodávka a instalace průtokoměrů pro kontinuální záznam hodnot	nákup přídavného zařízení – čelního hydrozávěsu, hydraulického přípoje k traktorové sekačce
oprava zámkové dlažby u umělého trávníku	instalace kogeneračních jednotek v plaveckém bazénu		regenerace umělého travního koberce	zahájení projektových prací na přestavbě krytého plaveckého bazénu
oprava odvodnění sportovní haly				regenerace hřiště s přírodním trávníkem
výměna ohřívače TUV				oprava dešťové kanalizace – plavecký bazén
oprava střechy fotbalových kabin				

Z výše uvedené analýzy vyplývá, že v posledních letech docházelo k rozsáhlým rekonstrukčním a revitalizačním úpravám sportovního areálu, které budou pokračovat i v následujícím období (viz *Sportovní investice*). V souvislosti s realizací nových sportovních zařízení budou vzrůstat nároky na jejich efektivní provoz. Jedním z předpokladů efektivního využití bude rozvoj komplementární infrastruktury (ubytování, cyklotrasy a cyklostezky) a efektivních forem propagace.

Podpora formou dotací sportovním subjektům

Druhou část běžných výdajů do oblasti sportu představují dotace v rámci vyhlašovaných programů města. Dlouhodobý vývoj celkového objemu dotací zachycuje *Graf 2.4*. Od roku 2015 tak dochází k růstu celkového objemu prostředků.

Tabulka 2.6 zachycuje vývoj vztahu celkového objemu dotací v oblasti sportu k běžným výdajům rozpočtu města, k celkovým výdajům a v přepočtu na počet obyvatel v příslušném roce. Z tabulky vyplývá, že od roku 2013 došlo k výraznému navýšení celkového objemu dotací do sportu, dotace již dlouhodobě překračují 1,2 % běžných výdajů města. Tento stav je do velké determinován tím, že prakticky všechna sportovní zařízení jsou v majetku města, klubům tak nevznikají náklady na provoz, opravy a investice do nemovitého majetku. Roční dotace v přepočtu na jednoho obyvatele města Prachatice je nyní na úrovni 234 Kč.

Tabulka 2.6 Poměrové ukazatele sportovních dotací (%)

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Podíl sportovních dotací na běžných výdajích rozpočtu	0,46%	1,27%	1,20%	1,14%	1,28%	1,21%	1,36%
Podíl sportovních dotací na celkových výdajích rozpočtu	0,35%	0,90%	0,83%	0,62%	0,98%	0,89%	1,01%
Sportovní dotace na jednoho obyvatele	71	199	188	190	204	209	234

Komparace financování sportu s dalšími městy

V této části jsme se pokusili srovnat objem dotací u měst srovnatelné velikosti, resp. z okolního regionu města Prachatice. Vzhledem k rozdílné vybavenosti měst a různým vlastnickým uspořádáním sportovních zařízení jsme srovnávali právě dotace sportovním spolkům.

Z *Tabulky 2.7* vyplývá, že se Prachatice v roce 2016 řadily k městům s průměrným objemem dotací, nicméně v porovnání s okolními menšími městy (Vodňany, Vimperk) byla nejen absolutní částka, ale především dotace na jednoho obyvatele vysoká. Výrazně vyšší jsou dotace v Domažlicích, kde je spolkům dlouhodobě alokováno 5 mil. Kč.

Pokud bychom použili data pro letošní rok (2018), vychází již dotace v přepočtu na jednoho obyvatele města na úroveň 234 Kč, čímž se Prachatice vyrovnají s dalšími městy (Sušice, Čelákovice) a zároveň překročí průměrnou hodnotu v kontextu dalších měst.

Tabulka 2.7 Komparace objemu dotací s dalšími městy (2016)

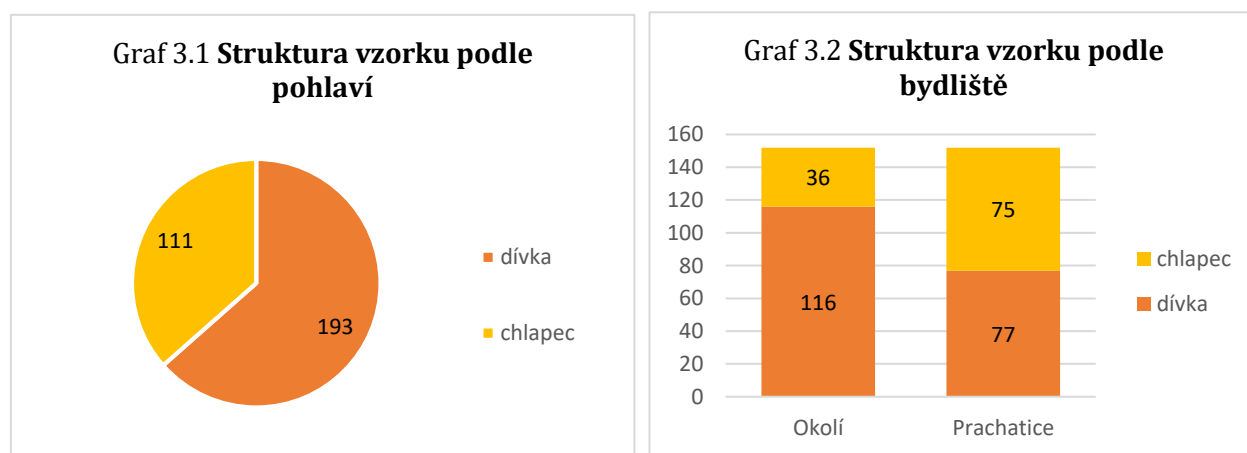
město	počet obyvatel	výše dotací (Kč)	dotace na 1 obyvatele (Kč)
Vodňany	6 880	847 000	123
Vimperk	7 448	982 435	132
Kyjov	11 368	2 294 000	202
Prachatice	10 943	2 231 100	204
Veselí nad Moravou	11 160	2 522 600	226
Sušice	11 127	2 600 000	234
Čelákovice	12 114	2 833 000	234
Třeboň	8 366	2 312 000	276
Domažlice	11 177	5 000 000	447
Průměr	10 065	2 402 459	231
Průměr bez min a max	10 361	2 253 591	215

SPORTOVNÍ PARTICIPACE OBYVATEL

Primárním zdrojem dat v následující části bylo dotazníkové šetření, které bylo realizováno ve školách a mezi prachatickou veřejností. Cílem šetření bylo zjistit vzorce sportovní účasti dětí a dospělých obyvatel, intenzitu a charakter sportovních aktivit, bariéry sportovní participace a názory dětí i dospělých na současné podmínky pro realizaci sportovních aktivit v Prachaticích. Na tuto část pak navazují výsledky kvalitativního šetření – rozhovorů s představiteli spolků a s dalšími aktéry rozvoje sportu v Prachaticích, včetně zástupců soukromého sektoru.

Sportovní účast dětí a mládeže

Šetření se zúčastnilo celkem 304 žáků prachatických škol (dotazník byl určený žákům 5. tříd a starším). *Graf 3.1* demonstruje podíl chlapců a dívek v uvedeném vzorku. Ve vzorku tak výrazně převažují dívky, což svědčí o nerovnoměrné distribuci dotazníků podle pohlaví. *Graf 3.2* pak prezentuje strukturu vzorku podle bydliště, lze tak říci, že přibližně polovina účastníků šetření má bydliště v Prachaticích, druhá část bydlí v okolních obcích, z výsledků lze tak částečně identifikovat, zda se liší sportovní účast dětí z Prachatic a z okolních obcí.

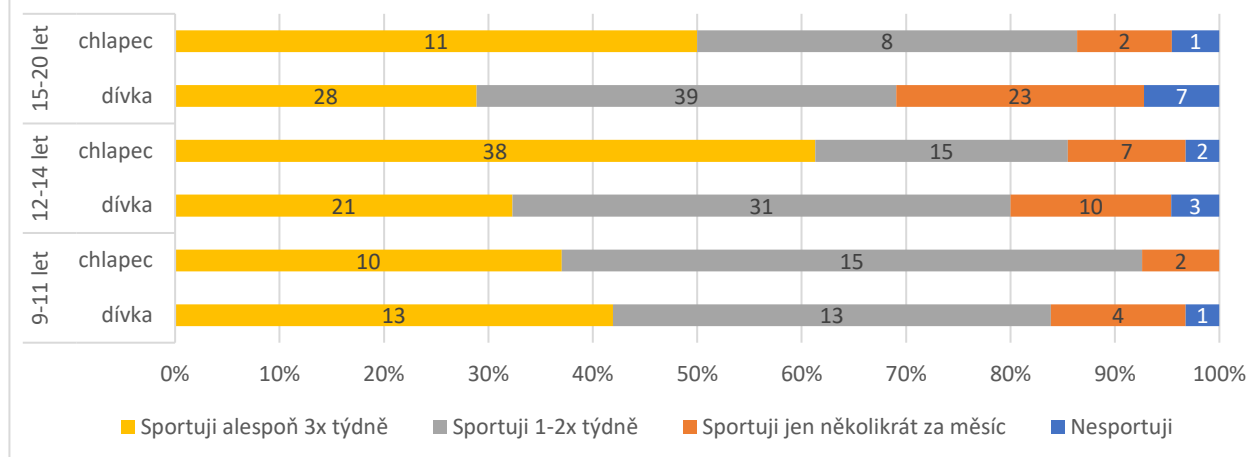
Následující *Tabulka 3.1* sleduje strukturu vzorku podle věku a pohlaví, nejčastěji jsou zastoupeny dívky ve věku 12–14 a 15–17 let a chlapci v kategorii 12–14 let. Výrazně nízký je podíl nejstarší kategorie u obou pohlaví, což je dáno strukturou škol, kdy zdaleka převažují základní školy.

Tabulka 3.1 Struktura vzorku podle věku a pohlaví

věk	dívka	chlapec	celkový součet
9-11 let	31	27	58
12-14 let	65	62	127
15-17 let	68	17	85
18-20 let	29	5	34
celkový součet	193	111	304

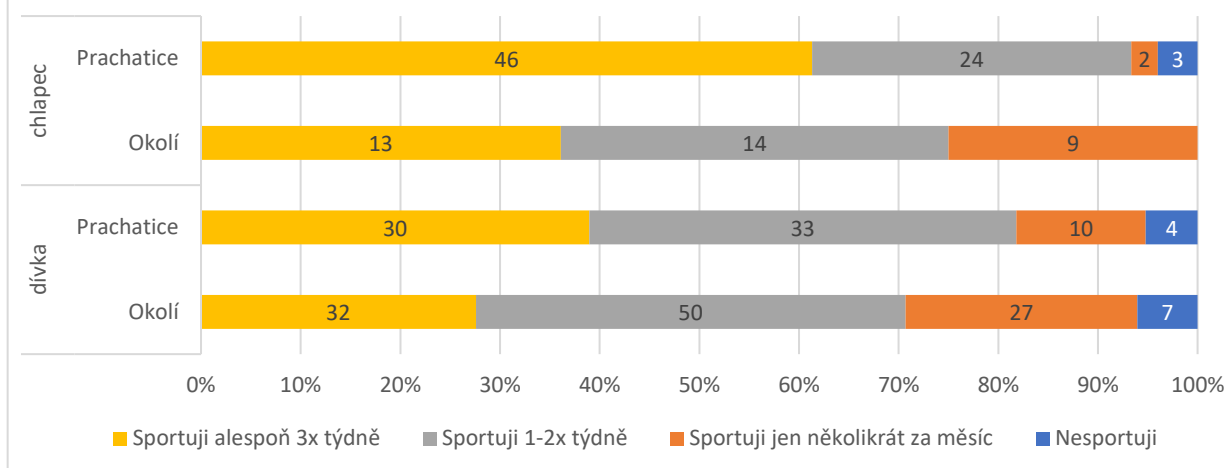
Graf 3.3 na následující straně již charakterizuje frekvenci sportovních aktivit chlapců a dívek. U nejmladší kategorie jsou rozdíly mezi chlapci a dívkami minimální, přibližně 40 % sportuje alespoň 3x týdně, stejný podíl dívek sportuje 1–2x týdně, u chlapců je tento podíl mírně vyšší. V případě kategorie 12–14 let jsou patrné rozdíly oproti mladší kategorii dívek i chlapců – zatímco výrazně vyšší podíl chlapců (více než 60 %) sportuje častěji (alespoň 3x týdně), u dívek je to oproti chlapcům jen 30 %. S rostoucím věkem přibývá dětí, které nesportují pravidelně nebo nesportují vůbec. Tento trend pak vrcholí u nejstarší kategorie (sloučili jsme kategorie 15–17let a 18–20 let). Více než 30 % nejstarších dívek již nesportuje pravidelně nebo nesportuje vůbec, což odráží celorepublikový trend odklonu dívek od sportovních aktivit s přibývajícím věkem.

Graf 3.3 Frekvence sportovních aktivit chlapců a dívek

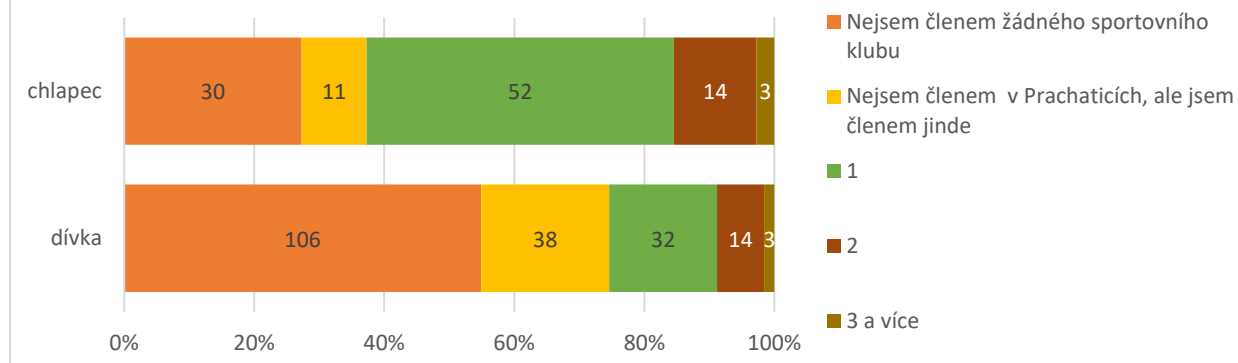
Na dalším grafu (*Graf 3.4*) jsme se pokusili srovnat, na základě stejných dat, zda existují signifikantní rozdíly mezi frekvencí sportovních aktivit žáků s bydlištěm v Prachaticích a v okolních obcích či městech. Výsledky naznačují, že prachatická mládež sportuje častěji, což může být dáno lepší sportovní vybaveností či přítomností široké škály sportovních spolků, které poskytují různá sportovní odvětví. Důležitou roli může sehrávat také přítomnost DDM Prachatic.

Graf 3.4 Frekvence sportovních aktivit podle bydliště

Z hlediska budoucího rozvoje sportu je důležitou otázkou, zda děti sportují organizovaně v klubech (spolcích) nebo upřednostňují neorganizované aktivity. Odpověď může naznačit následující *Graf 3.5*, kdy jsme se děti zeptali, v kolika prachatických sportovních klubech jsou členy. Především u dívek je výrazný podíl těch, které nejsou členkami žádného sportovního klubu.

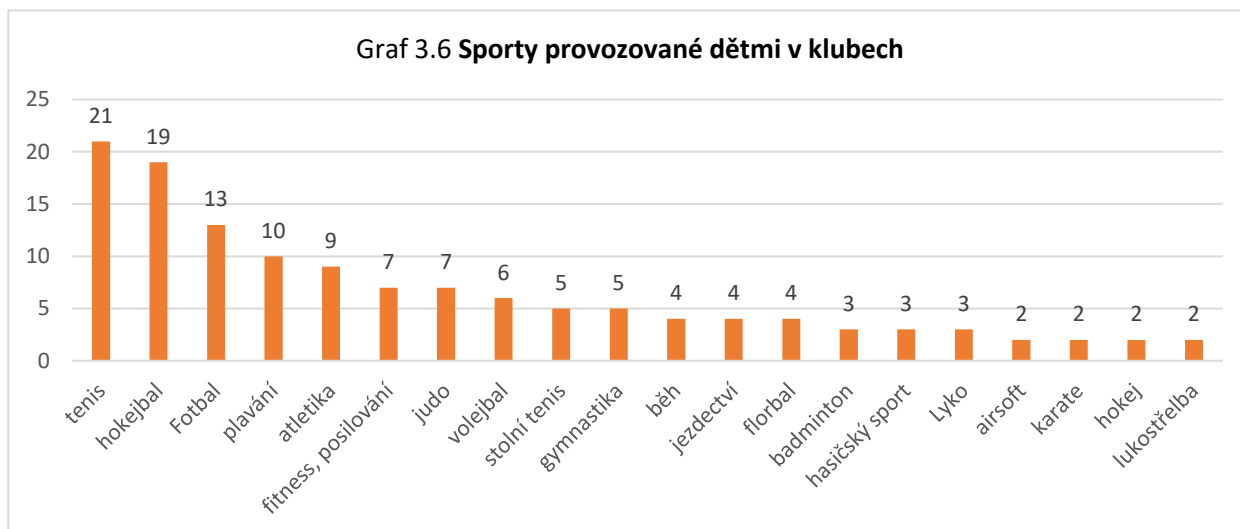
Graf 3.5 Členství ve sportovním klubu

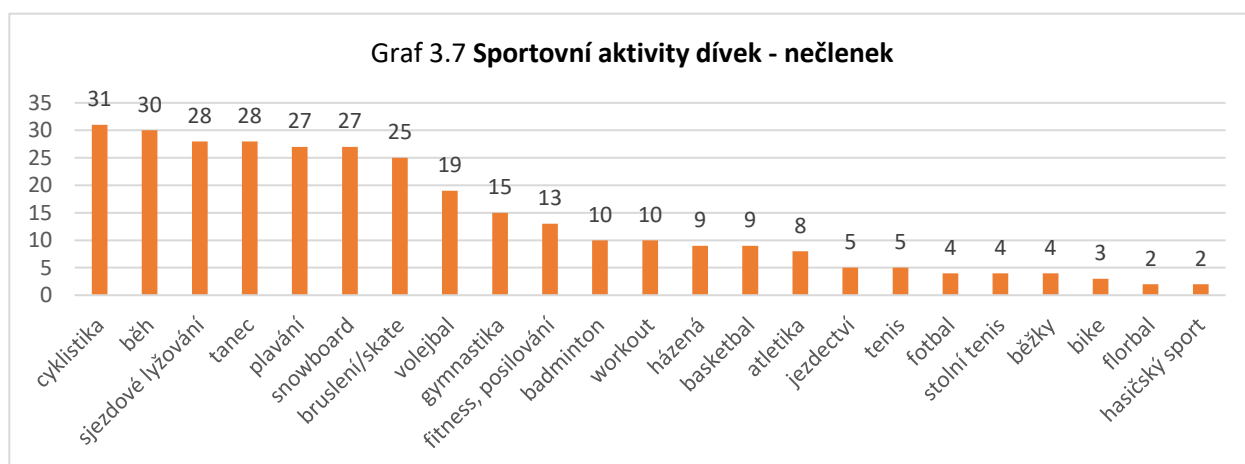
Další graf ilustruje souhrn odpovědí na následující otázku:

V případě, že jsi členem sportovního klubu, na jaký sport (sporty) je klub zaměřen?

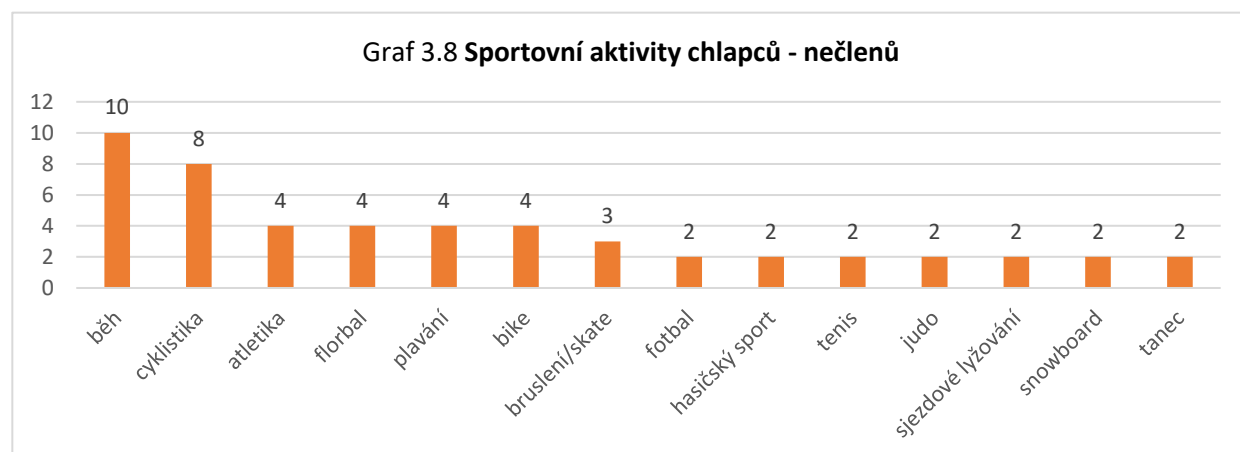
Graf 3.6 se tedy týká organizovaného sportu, nejčastěji děti uváděly tenis, hokejbal, fotbal a plavání.

Další dva grafy se naopak zabývají sportovní činností dětí, které nejsou členy sportovního klubu. Výsledky uvádíme zvlášť pro dívky (Graf 3.7) a chlapce (Graf 3.8). U dívek převažují individuální sporty – cyklistika, běh, sjezdové lyžování, tanec, plavání, snowboard, bruslení/skate. Z kolektivních sportů je to nejčastěji volejbal, badminton a házená.

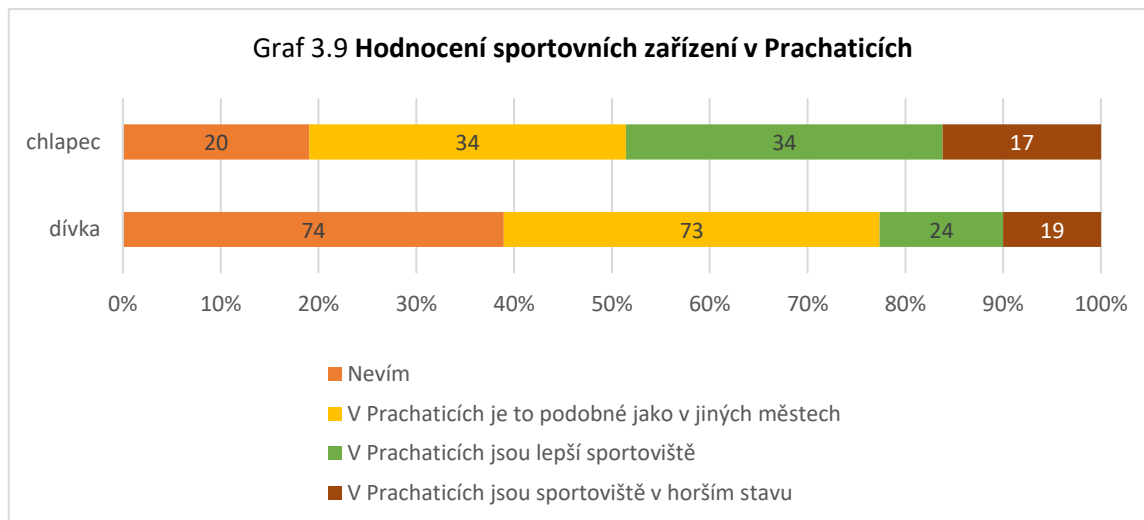
Jak vyplývá ze srovnání obou grafů, chlapců je výrazně méně, neboť většina sportuje organizovaně (viz předchozí část). Podobně jako u dívek patří mezi nejoblíbenější sporty běh a cyklistika

V následující části se budeme zabývat podmínkami pro sport v Prachaticích z pohledu dětí a mládeže. Žákům jsme položili následující otázku:

Jak hodnotíš sportovní zařízení v Prachaticích oproti jiným městům?

Respondenti měli na výběr z několika možností, *Graf 3.9* znázorňuje výsledky zvláště za dívky a chlapce. Z poznatků vyplývá, že stav sportovních zařízení je dětmi vnímán spíše pozitivně, nejmenší podíl chlapců i dívek konstatoval, že jsou v Prachaticích sportoviště v horším stavu.

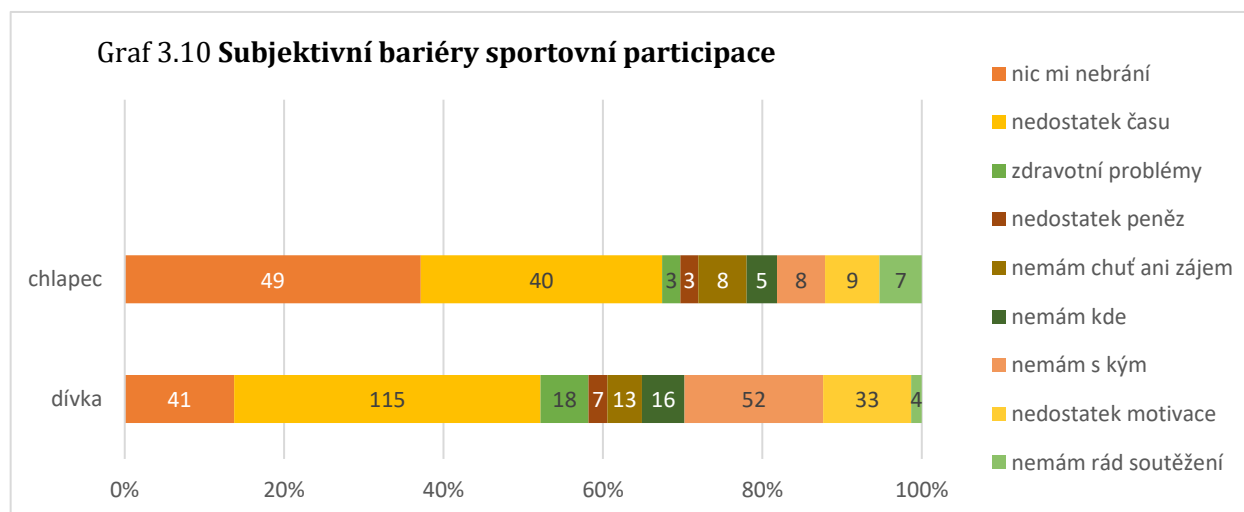
Žáci a studenti měli dále možnost volně se vyjádřit ke stavu sportovních zařízení v Prachaticích. Zdaleka nejvyšší počet respondentů uvedl, že jsou spokojeni se současným stavem, pokud děti vyjadřovaly nespokojenost, jednalo se zejména o následující prachatická sportoviště (pořadí dle četnosti odpovědí):

- 1) stav atletické dráhy (11)
- 2) stav skateparku (9)
- 3) stav a vybavení krytého bazénu (4)
- 4) nepřístupnost umělé trávy pro veřejnost (4)

Graf 3.10 prezentuje výsledky odpovědí na otázku:

„Co ti nejvíce brání v pravidelném sportování?“

Chlapci a dívky nejčastěji uváděli jako překážku v účasti ve sportu nedostatek času, nicméně chlapci oproti dívkám daleko častěji uváděli, že jim nic nebrání. Velice nízký podíl respondentů deklaroval, že nemá kde sportovat, což znovu naznačuje, že jsou podmínky v Prachaticích dobré. Zajímavé je však zjištění, že 52 dívek uvádí, že nemá s kým sportovat, což může být podnětem pro vytvoření programů či iniciativ směřovaných právě na tuto cílovou skupinu.

Prostřednictvím odpovědi na další otázku měly děti možnost vznést různé návrhy pro budoucí rozvoj sportu, neboť jim byla položena následující formulace:

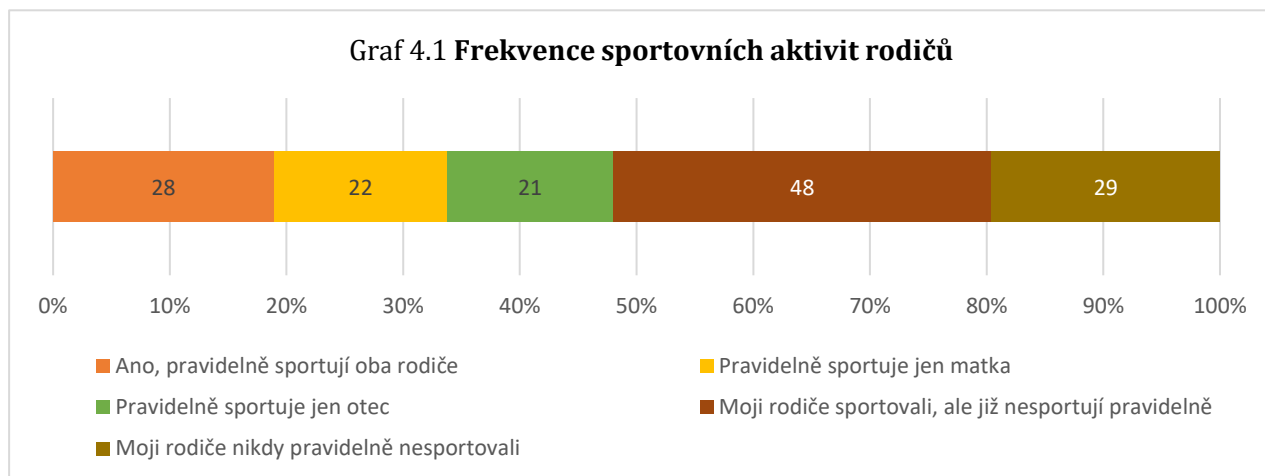
Chybí ti v Prachaticích nějaké sportovní zařízení, které bys rád využíval(a) nebo sporty, které bys rád provozoval(a)? Jaké?

Z výsledků vyplývá, že dívky si nejčastěji přály jízďárnu pro koně, lepší podmínky pro tanec a sportovní gymnastiku, chlapci zdaleka nejčastěji deklarovali absenci zimního stadionu, dále nespokojenost se skate parkem, nebo nedostatečné podmínky pro parkour, horolezení či workout, přičemž workout si přály také dívky.

Sportovní účast dospělé populace

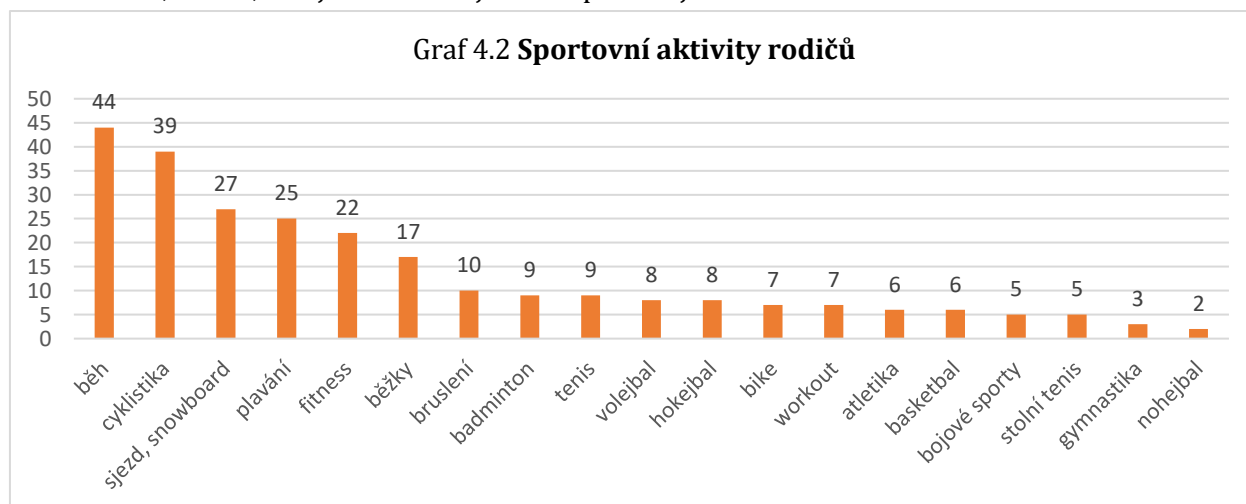
V následující části se budeme zabývat vzorci sportovní účasti dospělých. Vzhledem k tomu, že dotazování bylo dobrovolné, lze předpokládat, že respondenti mají pozitivní vztah ke sportu – vzorek tedy nereprezentuje populaci Prachatic a její věkovou strukturu.

Nicméně, abychom zjistili, jak často dospělí v Prachaticích sportují, položili jsme tuto otázku žákům a studentům, kterých jsme se zeptali na frekvenci sportovních aktivit jejich rodičů – výsledky (Graf 4.1) shrnují odpovědi respondentů s bydlištěm v Prachaticích:

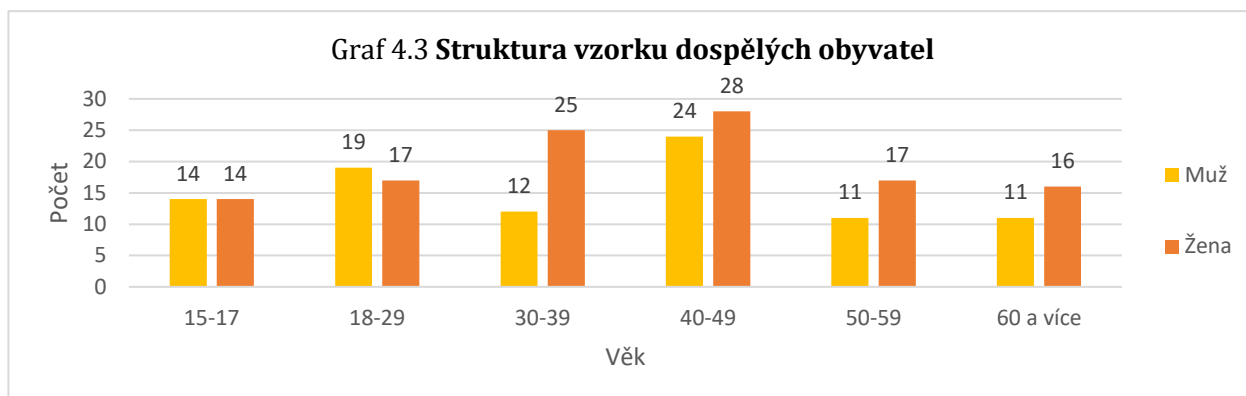

Z Grafu 4.1 tak vyplývá, že pravidelně sportuje jen necelých 20 % rodičů-párů, u přibližně třetiny dětí sportuje jen jeden rodič a ve více než polovině rodin rodiče již nesportují, nebo nikdy nesportovali.

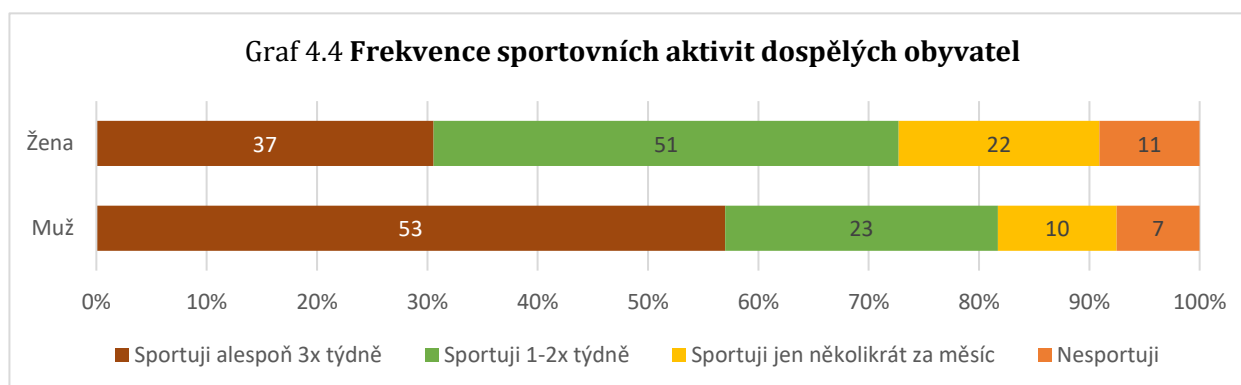
Děti jsme se dále zeptali, jakým sportovním aktivitám se jejich rodiče věnují, abychom identifikovali nejčastější sportovní odvětví mezi dospělou populací města Prachatic (ve věkové kategorii 30–55 let). Výsledky shrnuje Graf 4.2 – stejně tak, jako u dětí, patří mezi nejoblíbenější sporty běh a cyklistika, dále zimní sporty, plavání a fitness. Z kolektivních sportů se rodiče nejčastěji věnují badmintonu, tenisu, volejbalu či hokejbalu. Populární je rovněž bike či workout.

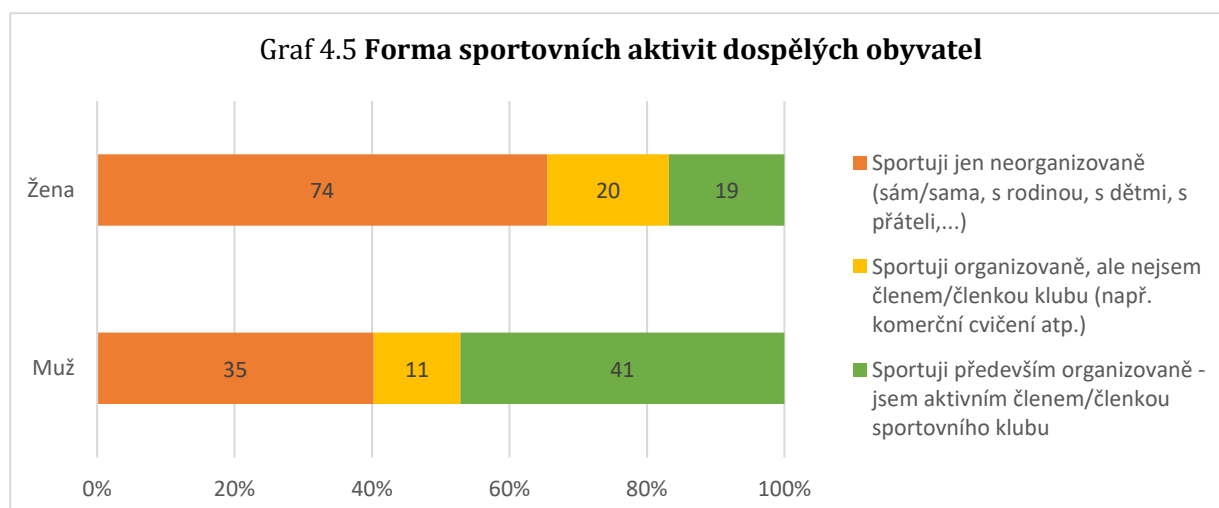
Předmětem této části jsou již výsledky dotazníkového šetření mezi dospělou populací obyvatel Prachatic. Vzhledem k nižší reprezentativnosti vzorku se zaměříme především na otevřené otázky – tam, kde se mohli dospělí vyjadřovat k současnému stavu. *Graf 4.3* naznačuje strukturu vzorku podle věku a pohlaví. Pozitivní je zjištění, že ve vzorku jsou relativně rovnoměrně zastoupena obě pohlaví a různé věkové kategorie obyvatel.

Respondentů jsme se tázali, jak často ve svém volném čase sportují (*Graf 4.4*). Výsledky reflektují současné trendy, kdy muži sportují častěji oproti ženám, nicméně v porovnání s ostatními městy v ČR nejsou rozdíly tak výrazné.

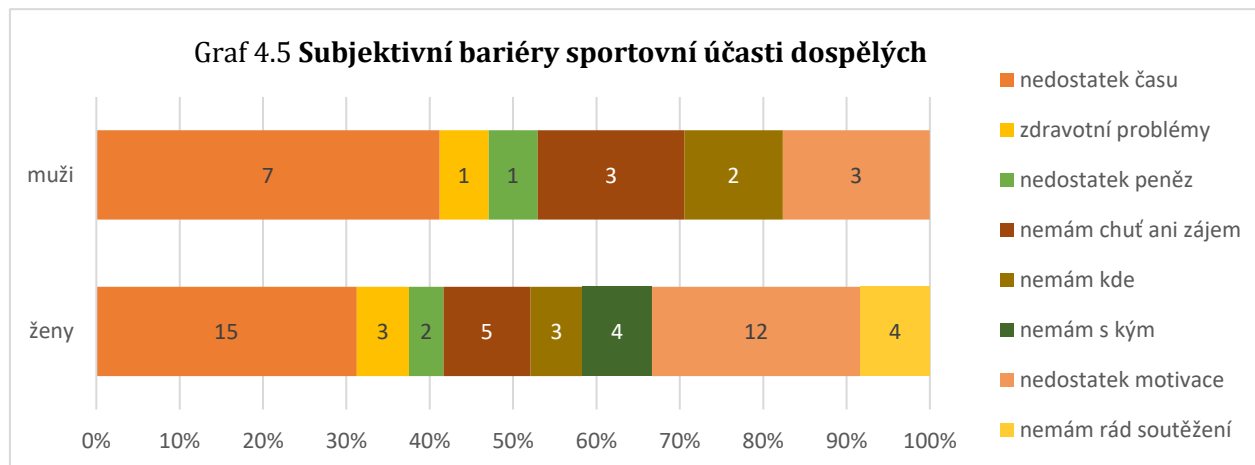
Dále nás zajímalo, jakou formou dospělí obyvatelé sportují – zda sportují organizovaně, nebo nikoliv. Z tohoto hlediska jsou rozdíly mezi muži a ženami výrazné, ženy zdaleka nejčastěji sportují neorganizovaně (více než 65 % žen), zatímco u mužů je v porovnání se ženami vyšší podíl sportujících ve sportovním klubu (téměř polovina mužů).

Proč dospělí pravidelně nesportují? Na tuto otázku jsme se pokusili odpovědět prostřednictvím následující otázky:

Co Vám nejvíce brání v pravidelném sportování?

Graf 4.5 naznačuje výsledky za respondenty, kteří uvedli, že nesportují, nebo sportují jen několikrát za měsíc. Respondenti nejčastěji uvádějí nedostatek času, ženy také deklarují nedostatečnou motivaci přinutit se sportovat.

Respondentů jsme se dále zeptali, zda jsou nespokojeni se stavem sportovních zařízení. Nejčastěji dospělí zmiňovali následující zařízení:

Atletický stadion (18x)

Plavecký bazén (16x)

Skate park (9x)

Chybějící cyklostezky (6x)

Koupaliště Hulák (5x)

Tenisové kurty (3x)

Povrch hřiště u DDM (3x)

Dospělí (jednotlivci) dále uváděli také nedostupnost hřiště pro parkour, vysokou cenu haly, špatné značení tras, nedostupnost některých sportovních zařízení pro veřejnost nebo stav atletického oválu u ZŠ Národní.

Na otázku „Co Vám v Prachaticích chybí? Jaké aktivity byste rád provozoval(a) a nemůžete? Máte případně nějaké námítky či výhrady k současnému stavu podpory sportu?“ nejčastěji dospělí deklarovali následující připomínky/přání:

Cyklostezky/cyklotrasy (10x)

Parkour (5x)

Lepší běžkařské stopy (4x)

Tenisová hala (4x)

In-line stezky (4x)

Vysoká cena haly (3x)

Trailly (3x)

Lepší propagace akcí (2x)

ORGANIZOVANÝ SPORT

Organizovaný sport ve spolcích chápeme jako základní předpoklad pro vytváření dlouhodobého vztahu ke sportu, účast dětí a mládeže má navíc značný přesah do dalších oblastí, kromě zdravotních benefitů se děti učí disciplíně, respektu k pravidlům, a především smysluplně tráví svůj volný čas. V této části jsme proto věnovali pozornost sportovním spolkům a také Domu dětí a mládeže, který rovněž nabízí sportovní vyžití nejen pro děti a mládež.

Sportovní spolky

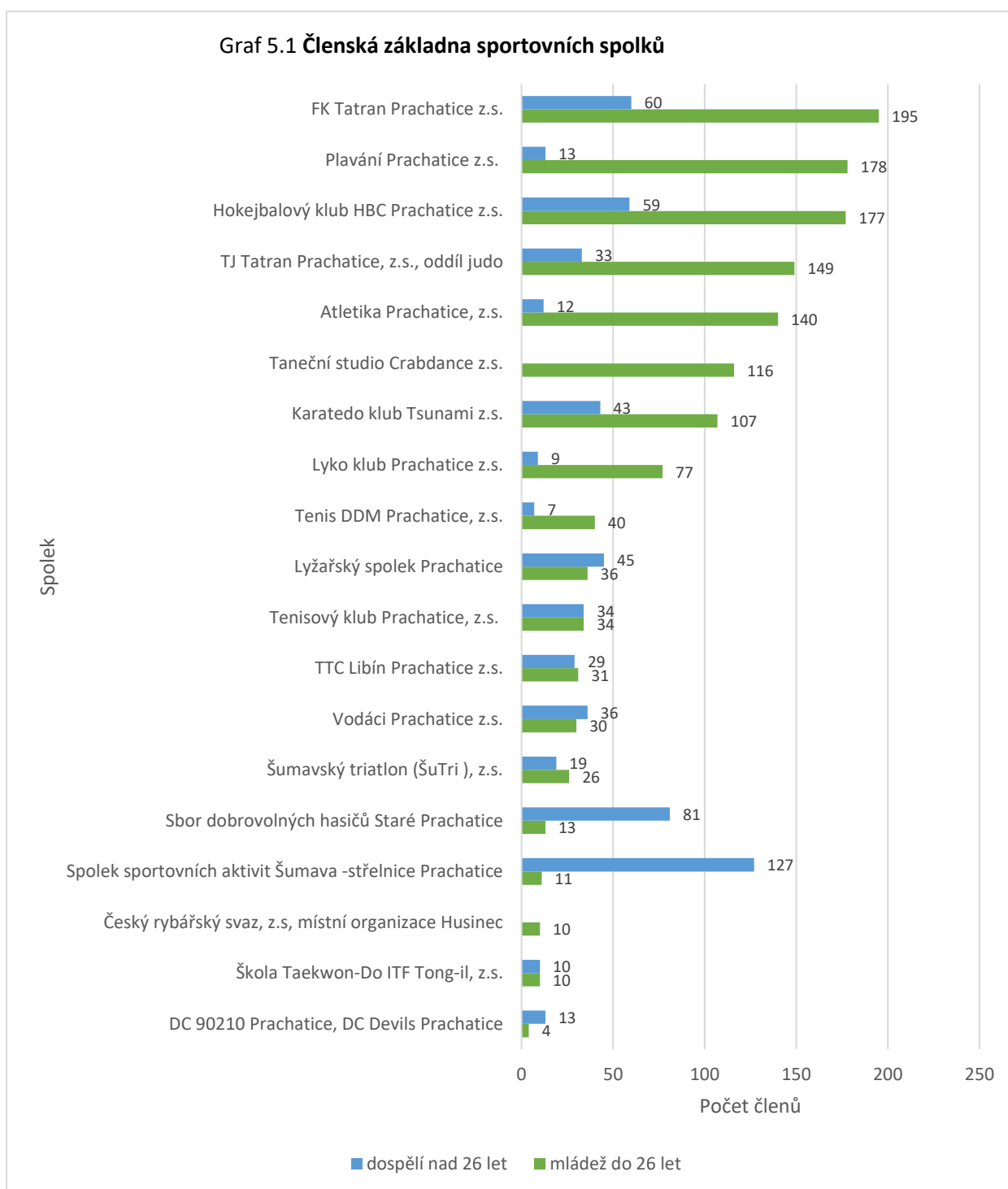
Podle údajů ČUS Prachatice byla celková členská základna prachatických spolků k 31. 12. 2016 1728 členů, což představuje více než 15 % celkové populace města. Je tedy zřejmé, že spolkový sektor sehrává zásadní roli při poskytování sportu, a to také v kontextu dalších měst ČR. *Tabulka 5.1* uvádí přehled všech sportovních subjektů na území města Prachatice (dle abecedy):

Tabulka 5.1 Přehled sportovních subjektů se sídlem v Prachaticích

Subjekt	Webové stránky
Atletika Prachatice, z.s.	http://atletika.topi.cz/
FK Tatran Prachatice z.s.	http://www.tatranprachatice.cz/
HC Prachatice, z.s.	https://hcprachatice.webnode.cz/
Hokejbalový klub HBC PRACHATICE z.s.	http://hbcprachatice.webnode.cz/
Jóga v denním životě Prachatice, z.s.	http://www.sitarojova.cz/jogacentrum/
Karatedo klub TSUNAMI Prachatice, z.s.	http://www.tsunami-pt.cz
LYKO KLUB PRACHATICE z.s.	http://www.lykoklub.cz/
Lyžařský spolek Prachatice	http://www.skilibin.cz/
Plavání Prachatice, z.s.	http://plpra.cz/
SK H.B. mostové jeřáby Prachatice, z.s.	https://www.elost.cz/st/druzstvo/sk_h_b_mostove_jeřaby_prachatice-5
SKI Libín 1096	http://www.skilibin.cz/
Spolek sportovních aktivit Šumava	sskprachatice@tiscali.cz
Sportovní klub policie Prachatice, z.s.	skp.prach@seznam.cz
Šumavský triatlon (ŠuTri), z. s.	http://www.sutri.cz/
Taekwon-do škola TONG-IL	http://TONGIL.TAEKWONDO.CZ
Taneční studio CRABDANCE	http://www.crabdance.cz/
Tělovýchovná jednota Slávia Prachatice, z.s.	https://www.elost.cz/st/oddil/tj_slavia_prachatice
Tenis DDM Prachatice, z.s.	pavel.kutlak@o2active.cz
Tenisový klub Prachatice, zapsaný spolek	tk.prachatice@gmail.com
TJ Klub turistů Prachatice, z. s.	http://tjkctpt.webnode.cz/
TJ Tatran Prachatice, z.s.	pruzicka@aruzicka.cz
TTC Libín Prachatice z.s.	https://www.elost.cz/st/oddil/ttc_libin_prachatice_z_s
Vodáci Prachatice, z.s.	http://vodaci-pt.cz/

Na následující straně je zachycena členská základna sportovních spolků (2017) na základě podkladů k žádostem o dotace z rozpočtu města (*Graf 5.1*). Zelený pás demonstruje velikost členské základny mládeže do 26 let, modrý znázorňuje členskou základnu nad 26 let. Z hlediska mládeže tak mají nejširší členskou základnu fotbal, plavání, hokejbal, judo a atletika.

Graf 5.1 Členská základna sportovních spolků

Tabulka 5.2 na následující straně zachycuje hlavní poznatky ze setkání s představiteli spolků a dalších organizací. Celkem bylo uskutečněno 22 rozhovorů, průměrná doba trvání každého setkání byla 35 minut. Představitelé sportovních spolků či dalších organizací měli možnost se vyjádřit jak k vlastní sportovní činnosti, tak k celkové situaci v oblasti rozvoje sportu v Prachaticích. *Tabulka 5.2* byla sestavena na základě obsahové analýzy dílčích setkání, tmavší pole naznačují vyšší četnost zmínky konkrétního problému. Problémy jsme dále rozdělili do 5 oblastí (investice, provoz, dotace, MÚP a další).

Nejčastěji aktéři vyjadřovali nespokojenost se současným systémem financování sportu a chybějícím pracovníkem na MÚP. Nicméně město Prachatice takovým pracovníkem disponuje, zde se tedy nabízí prostor k lepšímu nastavení spolupráce, a to nejen mezi MÚP a spolky, ale také mezi spolky samotnými, představiteli ČUS nebo vzdělávacími institucemi. Aktéři také uváděli možnost partnerství se soukromým sektorem s potenciálem zajištění externích zdrojů financování.

Problém nedostatečného značení cyklotras uváděli také občané v dotazníkovém šetření, zde však existuje reálná bariéra rozvoje, kterou představuje vlastník některých lokalit, který si striktně nepřejí značení na lesních účelových komunikacích, především s ohledem na bezpečnost cyklistů. Potenciál rozvoje trailů (singltreků) je zakotven již v Plánu rozvoje města a uváděli jej také představitelé sportovního hnutí při individuálních rozhovorech, podobně tomu bylo u nedostatku ubytovacích kapacit. V tomto kontextu se tak nabízí navázání komunikace a spolupráce mezi městem, sportovními kluby nebo představiteli komerčního sektoru, neboť takové aktivity mají potenciál i z hlediska rozvoje cestovního ruchu v Prachaticích a blízkém okolí.

Ke zvážení je současný přístup k sestavování sportovní komise, někteří představitelé sportovního hnutí byli nespokojeni s tím, že je komise politická a jejími členy nejsou představitelé sportovního hnutí. Další vyjádření lze chápat jako podněty pro další rozvoj sportu v Prachaticích (viz níže).

Tabulka 5.2 **Subjektivní názory zástupců sportovního hnutí na rozvoj sportu v Prachaticích**

investice	provoz	dotace	MÚP	další
Návrh: investice pouze v případě priority sportu	zaměřit se na využití stávajících sportovišť	Návrh: přednostně podporovat některé sporty	vytvářet podmínky pro občany města a spádových oblastí	účast politiků na akcích je nízká
špatný stav a zázemí bazénu	multifunkční využití sportovišť	změnit systém financování sportu	politická komise	podporovat přeshraniční spolupráci
Návrh: parkour	drahá hala	příliš byrokracie	lepší komunikace mezi spolky a MÚP	využít možnosti partnerství se soukromým sektorem
chybí cyklostezky a cyklotrasy		podporovat více sportovní akce	chybí pracovník na MÚ	podporovat vzdělávání trenérů
chybí tenisová hala	značení tras nedostatečné		lepší komunikace s městskými lesy	lepší propagace sportu
sjezdovka na Libíně	údržba běžeckých tras			nastavit spolupráci s okolními obcemi
chybí ubytovací kapacity				lepší spolupráce se školami
nový povrch na ZŠ Národní				vytvářet mezigenerační propojení prostřednictvím sportu
potenciál trailů				slabý vztah zástupců ke sportu
chybí odpočinková místa				specifikum Prachatic – není park, není řeka, trávení volného času v okolí
podporovat lezecké oblasti a cesty				vše se dělá polovičatě
				využít městskou dopravu v zimním období
				neexistuje městský marketing
				nízká podpora akcí nadregionálního významu

DDM Prachatice

Dům dětí a mládeže Prachatice je dalším subjektem, jenž zastřešuje širokou škálu tematických kroužků pro děti včetně sportovních aktivit, kromě samotných kroužků je DDM také poskytovatelem sportovních zařízení pro veřejnost (viz dále). *Tabulka 5.3* prezentuje strukturu sportovních aktivit v rámci činností DDM na území města Prachatic. Z tabulky tak vyplývá vysoký zájem o plavání, které tvoří většinu z nabízených aktivit. Vysoký zájem je zřejmý také u atletiky, míčových her, tenisu, vodáků a orientačního běhu.

Tabulka 5.3 **Přehled sportovních aktivit v rámci DDM Prachatic**

kroužek	obsazenost	cena	kroužek	obsazenost	cena
Karate I.	volno	700	Plavání XIV.	3 místa	1200
Karate II.	volno	700	Plavání XV.	volno	1200
T.A.M. I.	volno	1000	Plavání XVI.	4 místa	1200
T.A.M. II.	volno	1000	Vodáci I. a II.	4 místa	700
kurz – Plavání pro děti I.	2 místa	1200	Atletika I.	2 místa	600
kurz – Plavání pro děti III.	2 místa	1200	Atletika II.	1 místo	600
kurz – Plavání pro děti IV.	3 místa	1000	Badminton I.	volno	1300
kurz – Plavání pro děti V.	volno	1000	Florbal	volno	800
kurz – Plavání pro děti VI.	volno	1000	G basketbal I.	volno	500
Kurz – Plavání pro děti VII.	volno	1000	G basketbal II.	volno	500
kurz – Plavání pro R s D II.	3 místa	1200	Kolečkové brusle	volno	600
Plavání I.	volno	1400	Míčové hry	obsazeno	700
Plavání II.	volno	1400	Orienták I.	obsazeno	500
Plavání III.	3 místa	1200	Potápění se základy vodní záchrany I.	volno	1200
Plavání IV.	1 místo	1200	Potápění se základy vodní záchrany II.	volno	1200
Plavání V.	volno	1200	Stolní tenis I.	volno	1200
Plavání VI.	2 místa	1200	Stolní tenis II.	volno	1200
Plavání VII.	2 místa	1200	Stolní tenis III.	volno	1200
Plavání VIII.	volno	1200	Tenisová škola I.	4 místa	300
Plavání X.	obsazeno	1200	Tenisová škola II.	4 místa	300
Plavání XI.	1 místo	1200	Moderní gymnastika I.	volno	1500
Plavání XII.	2 místa	1200	Moderní gymnastika II.	volno	1500
Plavání XIII.	volno	1200	Jóga	volno	600

SPORTOVNÍ INFRASTRUKTURA

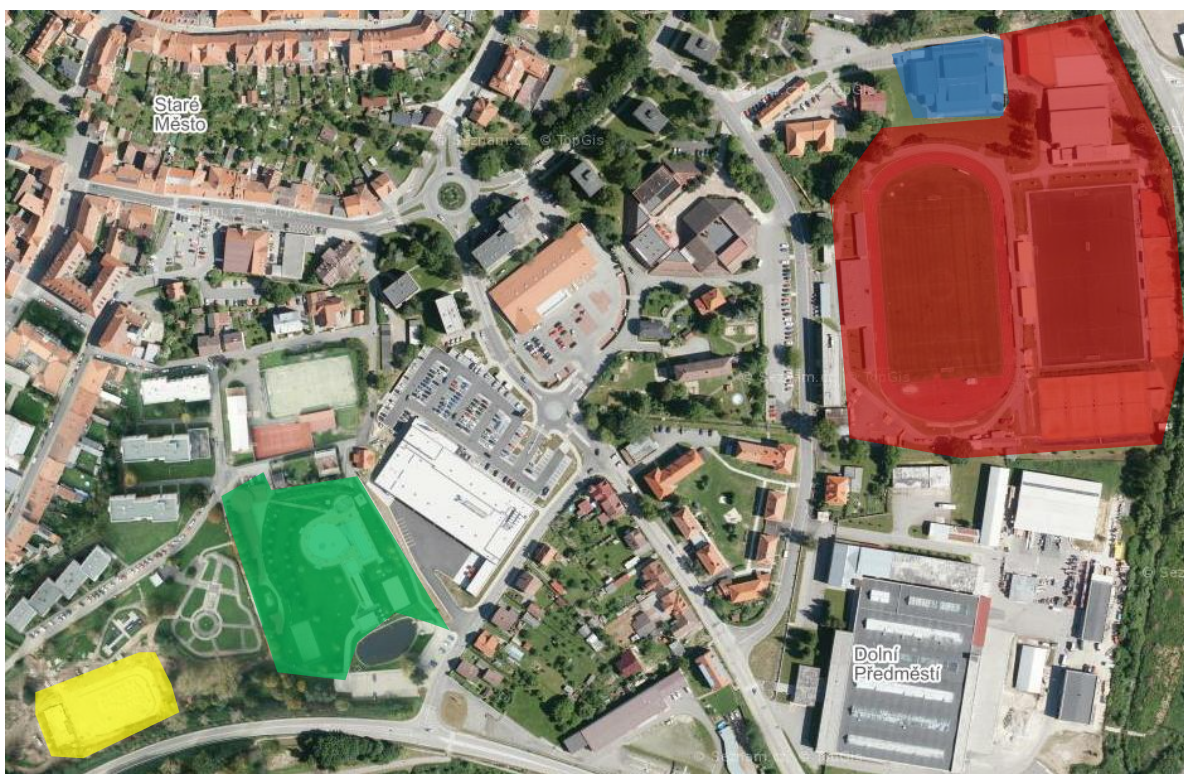
Cílem následující části je poskytnout přehled o aktuálním stavu sportovní vybavenosti města Prachatic. Kromě finanční podpory sportovních spolků plní města a obce v ČR roli především z hlediska poskytování sportovních zařízení, jejich údržby a dalšího rozvoje. Vytváří tak zázemí nejen pro organizovanou činnost ve spolcích, ale také pro neorganizované a neformální sportovní aktivity obyvatel. Vývoj v posledních dvou dekádách vedl právě k tomu, že se města v ČR stala hlavním poskytovatelem sportovních zařízení, včetně neformální sportovní infrastruktury.

Provozně nejnáročnější sportovní zařízení provozuje město prostřednictvím vlastní příspěvkové organizace Sportovní zařízení Prachatic. Dalšími poskytovateli sportovních zařízení na území města jsou školy, DDM a MÚP v případě volně dostupných hřišť na území města nebo jeho částí. Tato zařízení pak doplňuje soukromý sektor.

Sportovní zařízení Prachatic, p.o.

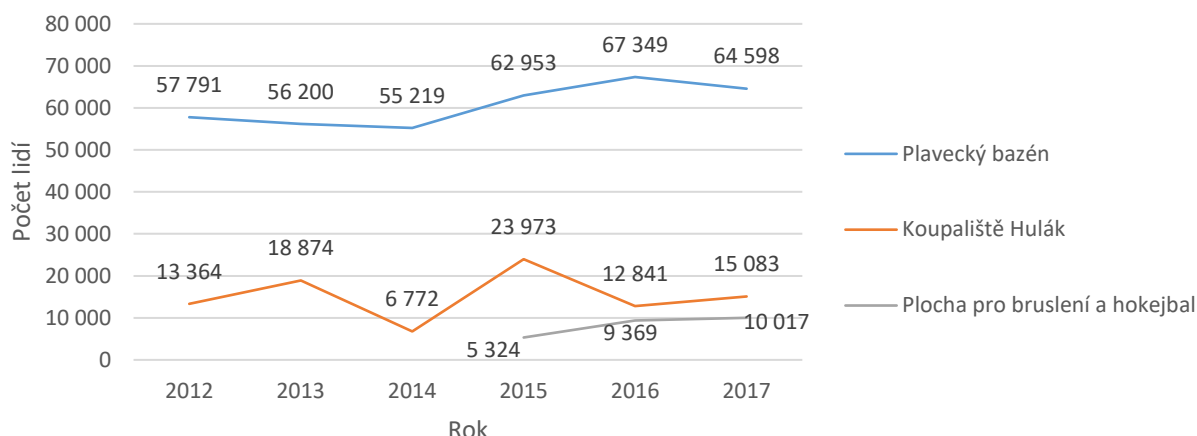
Příspěvková organizace spravuje více sportovišť, které lze rozdělit do 4 lokalit (viz níže). Všechny lokality jsou v relativní blízkosti centra města, prostorová distribuce těchto komplexů je zachycena na mapě níže:

- a) Plavecký bazén (modrá)
- b) Sportovní areál (červená)
- c) Koupaliště Hulák (zelená)
- d) Hokejbalový stadion (žlutá)

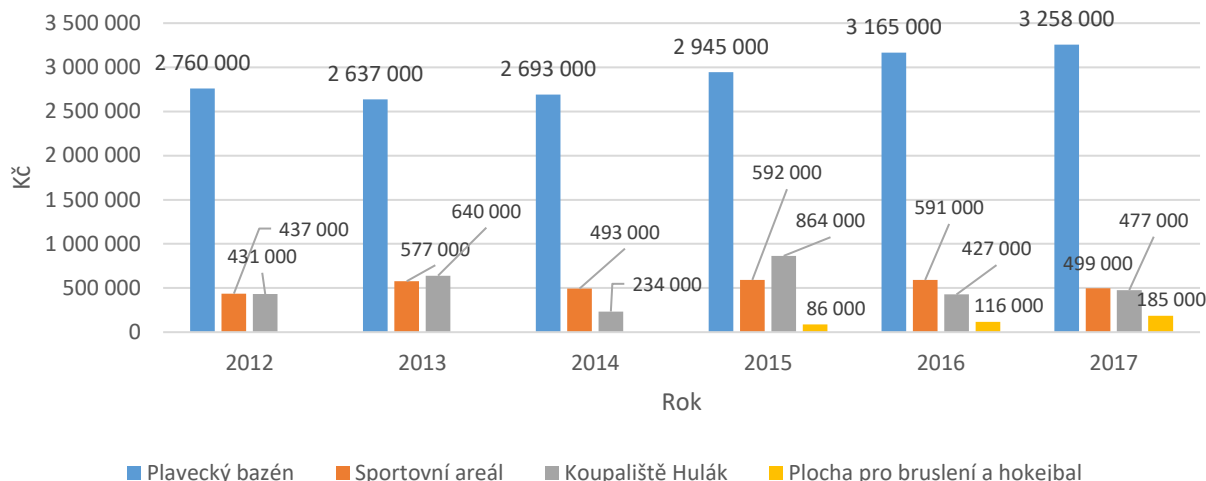
Na následující straně jsme se zabývali návštěvností a vývojem tržeb hlavních sportovních zařízení ve správě SZMPT, data k analýze nám poskytla příspěvková organizace. *Graf 6.1* ilustruje vývoj návštěvnosti Plaveckého bazénu, Koupaliště Hulák a Plochy pro bruslení a hokejbal (v provozu od roku 2015). U Plaveckého bazénu je zřejmý trend růstu návštěvnosti, což potvrzuje velkou popularitu plavání jak mezi dětmi, tak u dospělých obyvatel. Rostoucí průběh měla také návštěvnost Plochy pro bruslení a hokejbal, návštěvnost Koupaliště Hulák je samozřejmě determinována počtem teplých letních dnů bez deště. Průměrná roční návštěvnost sportovního areálu s atletickým oválem je 80 000–100 000 osob.

Graf 6.1 Vývoj návštěvnosti sportovních zařízení

Graf 6.2 demonstruje vývoj tržeb ve sledovaném období 2012–2017. Zřejmý je rostoucí vývoj tržeb Plaveckého bazénu, a především u Plochy pro bruslení a hokejbal. Tržby z provozu koupaliště prakticky neklesají pod 400 tis. Kč (výjimkou byl rok 2014), také Sportovní areál má dlouhodobě tržby nad úrovní 400 tis. Kč.

Graf 6.2 Tržby sportovních zařízení (Kč)

V následující části se budeme podrobněji zabývat jednotlivými sportovišti ve správě SZMPT. Předmětem analýzy budou základní charakteristiky zařízení, jejich účel, využití a stav.

Atletický ovál

Pořízení: 2006 (rekonstrukce 2018)

Pořizovací cena: 9 852 000

Charakteristika: 6 drah, certifikát IAAF, kolem oválu je asfaltový povrch pro in-line brusle

Využitelná plocha: 4 043 m

Dostupnost: březen–říjen

Využití: školy, atletika tréninky a závody, veřejnost

Vstupné: 100 Kč/hod za dráhu

Stav: nutná rekonstrukce povrchu

Rozměry: 186 x 115 m

Fotbalové hřiště Tatran

Pořízení: 1993

Pořizovací cena: 1 524 000 Kč

Charakteristika: fotbalové hřiště s přírodním trávníkem

Dostupnost: březen–listopad,

Využití: školy, tréninky, utkání

Stav: dobrý

Rozměry: 105 x 68 m

Hřiště s umělým povrchem

Pořízení: 1996, rekonstrukce 2004 (rekonstrukce 2018)

Cena rekonstrukce: 8 807 000 Kč

Charakteristika: fotbalové hřiště s umělým trávníkem a umělým osvětlením

Dostupnost: březen–listopad,

Využití: školy, tréninky, přátelská utkání

Vstupné: 1 500 Kč/tréninková jednotka, 3 500 Kč/zápas

Stav: nutná rekonstrukce povrchu

Rozměry: 100 x 60 m

Tenisové kurty

Pořízení: 1996, rekonstrukce 2011 (1 200 000. Kč), rekonstrukce cvičné zdi 2018 (1 200 000 Kč)

Pořizovací cena: 2 447 000 Kč

Charakteristika: 6 antukových kurtů, cvičná stěna, zázemí

Dostupnost: květen–říjen,

Využití: tréninky, utkání, veřejnost

Stav: dobrý, rekonstrukce tréninkové zdi

Rozměry: 36 x 18 m (6x)

Volejbalový areál s tribunou (2 hřiště volejbal, 1 hřiště beachvolejbal)

Pořízení: 1996, rekonstrukce 2013

Pořizovací cena: 2 497 000 Kč, zhodnocení 1 974 000 Kč

Charakteristika: hřiště pro volejbal a beachvolejbal

Dostupnost: březen–listopad,

Využití: tréninky volejbal a nohejbal

Stav: výborný

Rozměry: 50 x 38 m

Víceúčelové hřiště

Pořízení: 2013

Pořizovací cena: 1 551 000 Kč

Charakteristika: víceúčelové hřiště s umělým povrchem

Dostupnost: březen–listopad

Využití: veřejnost

Stav: výborný

Rozměry: 30 x 18 m

Přístavba pro stolní tenis

Pořízení: 1989, přístavba 1999

Pořizovací cena: 826 000 Kč, přístavba 533 000 Kč

Charakteristika: herna pro stolní tenis

Dostupnost: celoroční

Využití: tréninky a závody

Stav: dobrý

Rozměry: 16 x 12 m

Sportovní hala

Pořízení: 1976, přístavba judo, 1986, lezecká stěna a nová podlaha, 2002, rekonstrukce 2008

Pořizovací cena: 26 690 000 Kč

Charakteristika: víceúčelová sportovní hala s tělocvičnou a lezeckou stěnou

Dostupnost: říjen-březen

Využití: tréninky futsal, tenis, horolezectví, soustředění, turnaje, závody, veřejnost

Vstupné: 500 Kč/hod, judo 400 Kč/hod

Stav: dobrý

Rozměry: 37 x 19 m

Plavecký bazén

Pořízení: 1989, zhodnocení 2014 (Whirlpool pro 12 osob)

Pořizovací cena: 30 235 000 Kč, budoucí rekonstrukce (cca 120 000 000 Kč)

Charakteristika: krytý plavecký bazén se 6 drahami

Dostupnost: celoroční

Využití: školy, DDM, spolky, veřejnost

Vstupné: 40 Kč dospělí, 28 Kč děti

Stav: nutná rekonstrukce

Rozměry: 25 x 12,5 m

Veřejné koupaliště Hulák

Pořízení: 1993, stavba 2007

Pořizovací cena: 45 208 000 Kč

Charakteristika: letní koupaliště s atrakcemi

Dostupnost: letní měsíce

Využití: veřejnost, školy

Vstupné: 70 Kč celodenní (děti a důchodci 40 Kč), hodinové 25 Kč

Stav: dobrý

Rozměry: 9 500 m²

Hřiště na plážový volejbal (Hulák)

Pořízení: 2007

Pořizovací cena: 118 000 Kč,

Charakteristika: hřiště na plážový volejbal

Dostupnost: letní měsíce

Využití: veřejnost, školy

Stav: výborný

Rozměry: 19 x 11 m

Víceúčelové hřiště (Hulák)

Pořízení: 2007

Pořizovací cena: 719 000 Kč

Charakteristika: víceúčelové hřiště

Dostupnost: letní měsíce

Využití: veřejnost

Stav: výborný

Rozměry: 24 x 12 m

Plocha pro bruslení a hokejbal

Pořízení: 2015

Pořizovací cena: 18 200 000 Kč

Charakteristika: venkovní hřiště s šatnami a časomírou pro hokejbal s možností bruslení

Dostupnost: letní měsíce

Využití: veřejnost

Vstupné: 250 Kč/hod, jednotlivci 20-30 Kč/hod při veřejném bruslení

Stav: výborný

Rozměry: 52 x 26 m

Sportovní zařízení a aktivity škol

Také školy jsou důležitým poskytovatelem sportovních zařízení, ta slouží nejen pro výuku v rámci hodin tělesné výchovy, ale také sportovním kroužkům, klubům a veřejnosti. Cílem by mělo být maximalizovat využití tak, aby zařízení sloužila co nejširší veřejnosti.

V Prachaticích jsou následující základní školy, které disponují sportovními zařízeními:

- ZŠ Národní
- ZŠ Vodňanská
- ZŠ Zlatá stezka

Nad rámec výše uvedených jsou zde další vzdělávací instituce jako příspěvkové organizace kraje:

- Gymnázium Prachatice
- Vyšší odborná škola sociální a Střední pedagogická škola Prachatice

ZŠ Národní

ZŠ Národní disponuje fotbalovým hřištěm s umělým trávnickem, které je k dispozici veřejnosti a dále velkou a malou tělocvičnou. Velká tělocvična je z 80–90 % naplněná, malá tělocvična je využita méně (cca 60 %) a je vhodná například pro badminton, bojové sporty nebo tanec, součástí tělocvičny je zrcadlová stěna a baletní tyč. Venkovní hřiště má svého správce a je od dubna otevřeno pro veřejnost. Pravidelně na hřišti trénují pouze školní rybáři. Hřiště pro organizované oddíly se musí zamluvit a zaplatit dle sazebníku. ZŠ Národní je dále významným aktérem při rozvoji sportu, během roku pořádá velký počet sportovních akcí. Jak již bylo uvedeno výše, ZŠ Národní spolupracuje se spolkem Atletika Jihlava při přípravě talentovaných dětí na prvním stupni ZŠ.

ZŠ Vodňanská

ZŠ Vodňanská disponuje tělocvičnou, kterou využívá jak pro své vlastní účely, tak pro veřejnost v odpoledních a večerních časech. Tělocvična je z 90 % využita. Součástí areálu školy je hřiště s asfaltovým povrchem a basketbalovými koši. Škola má vlastní sportovní klub pro žáky 4. – 6. tříd, klub je zaměřen na všestrannou pohybovou aktivitu žáků. Účastníci získávají atletickou přípravu a dovednosti pro míčové hry, např. basketbal, házenou, vybíjenou, volejbal, fotbal, florbal.

Pro děti z 1.–3. tříd zřizuje škola kroužek Pohybové hry 1, ten je zaměřen na procvičování pohybových dovedností. V jednotlivých hrách se cvičí obratnost, pohotovost, koordinace, zručnost. Jedná se o základní atletickou přípravu a získávání dovedností pro míčové hry. Pro děti od první až deváté třídy je k dispozici atletický kroužek. Náplň je zaměřena na atletickou přípravu. Děti se zdokonalují v základech atletiky. Pro všechny žáky školy je dostupný také kroužek zumbý.

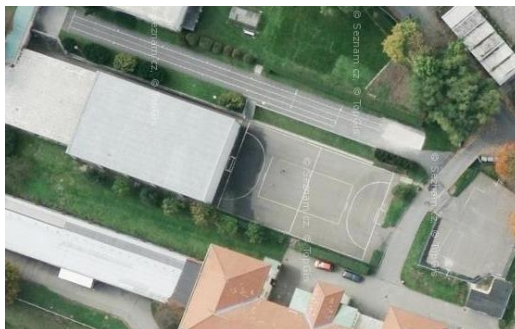

ZŠ Zlatá stezka

ZŠ Zlatá stezka disponuje následujícími sportovišti:

- tělocvična
- větší asfaltové hřiště
- menší asfaltové hřiště
- běžecká dráha 70 m + doskočiště

Tělocvična má v průběhu pracovního týdne k dispozici celkem 10 volných hodin, v sobotu je v tělocvičně volno a v neděli je obsazena pouze od 17:00 do 20:00

Gymnázium Prachatice

Tělocvična Gymnázia Prachatice je každý den do 16.00 využívána školou, od pondělí do čtvrtka je zde pak volná pouze 1 hodina, v pátek jsou volné hodiny tři. Tělocvična je k dispozici také během víkendu.

VOŠS a SPgŠ Prachatice

Tělocvična VOŠS a SPgŠ Prachatice má od pondělí do čtvrtka volné pouze 3 hodiny celkem, v pátek je k dispozici celkem 7 volných hodin.

Sportovní zařízení DDM

Součástí DDM Prachatice je víceúčelový sportovní areál. Nacházejí se zde dvě hřiště pro všestranné použití (jedno se třemi tenisovými kurty, brankami, basketbalovými koši a umělým osvětlením a druhé s jedním kurtem) a plochy pro venkovní stolní tenis. V dopoledních hodinách jsou hřiště využívána školami pro výuku tělesné výchovy. V odpoledních hodinách je areál využíván DDM a širokou veřejností pro sportovní vyžití. V areálu DDM je k zapůjčení sportovní vybavení součástí je také dopravní hřiště.

Volně dostupná hřiště v majetku města

Sportoviště Podolí

Poloha: Podolí

Charakter: travnaté hřiště s brankami, hřiště s asfaltovým povrchem na basketbal

Datum pořízení: 2003

Stav: dobrý

Rozměry: 24 x 15 m

Sportoviště Národní

Poloha: Národní 1006-1007

Charakter: 2x asfaltové hřiště s brankami a basketbalovým košem

Datum pořízení: 2001

Stav: uspokojivý, ohnutý koš

Rozměry: 25 x 12 m

Sportoviště Budovatelská

Poloha: Budovatelská 1000

Charakter: asfaltové hřiště s brankami a basketbalovým košem

Datum pořízení: 2012

Stav: výborný

Rozměry: 25 x 12 m

Sportoviště Smrková

Poloha: Smrková ul.

Charakter: zpevněné hřiště s brankami a basketbalovým košem

Datum pořízení: 2001

Stav: dobrý

Rozměry: 20 x 12 m

Sportoviště Na Sadech

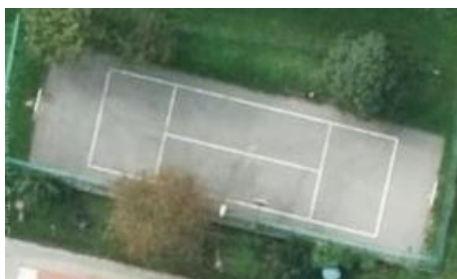
Poloha: Na Sadech 562

Charakter: asfaltová plocha na nohejbal/tenis, poničený basketbalový koš

Datum pořízení: 2001

Stav: uspokojivý

Rozměry: 32 x 10 m

Sportoviště Mírová

Poloha: Mírová ul. 1013

Charakter: asfaltový povrch s brankami a košem na basketbal

Datum pořízení: 2012

Stav: dobrý

Rozměry: 23 x 12 m

Sportoviště Rumpálova

Poloha: Rumpálova ulice

Charakter: asfaltový povrch s mantinely, 2 brankami, 2 basketbalovými koši, pingpongový stůl

Datum pořízení: 2013

Stav: výborný

Rozměry: 32 x 20 m

Sportoviště Libínské Sedlo

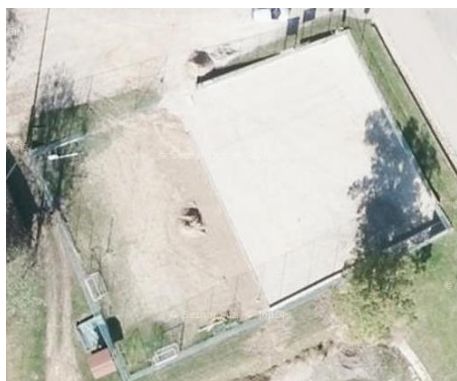
Poloha: Libínské Sedlo

Charakter: travnatý povrch, oplocený

Datum pořízení: 2003

Stav: dobrý

Rozměry: 38 x 24 m

Pumptrack

Poloha: ulice Zlatá stezka

Charakter: přírodní dráha pro pumptrack

Datum pořízení: 2013

Stav: výborný

Rozměry: 9 x 30 m

Sportoviště neziskového sektoru

Lyžařský areál na Libínském Sedle

Provozovatel: SKI Libín 1096 o.p.s.

Adresa: Libínské Sedlo 35, Prachatice

Sportovní areál vhodný pro začátečníky a výuku sjezdového lyžování

Lyžařský areál disponuje 4 sjezdovkami:

- sjezdovka pro začátečníky (tažné lano) (100 m)
- sjezdovka pro pokročilé začátečníky (poma) (160 m)
- sjezdovka pro pokročilé (poma) (280 m)
- sjezdovka pro pokročilé (oddílová sjezdovka)

Taneční studio Crabdance

Provozovatel: Taneční studio Crabdance z.s.

Adresa: Starokasárenská 192, Prachatice

Všestranná výuka tance a pohybových aktivit. Ve večerních hodinách je taneční studio určeno pro širokou veřejnost. Studio nabízí hodiny kalanetiky, power jógy a rehabilitačního cvičení.

Soukromá zařízení a služby

Lanový park Libín

Provozovatel: Akademie adrenalinových zážitků s.r.o.

Adresa: Hora Libín u Libínského sedla

1,5 kilometru dlouhý lanový park, s více jak osmdesáti překážkami a šesti různými trasami + dětský lanový park.

B-Cross – Funkční tréninky Prachatice

Provozovatel: Václav Mráz

Adresa: Vodňanská 287, Prachatice

Funkční trénink s prvky atletiky, gymnastiky a vzpírání.

NÁVRHOVÁ ČÁST

SYNTÉZA POZNATKŮ

V úvodní části jsme se zabývali úlohou města při podpoře a rozvoji sportu. Z charakterizovaných legislativních i metodických východisek vyplynuly především následující oblasti rozvoje sportu:

- zvyšování účasti ve sportu všech obyvatel, včetně znevýhodněných skupin
- dostupnost a efektivní využití sportovní infrastruktury pro obyvatele města a okolí
- informovanost o sportu, sportovní kampaně a akce
- sport a cestovní ruch
- mezisektorová spolupráce, rozvoj dobrovolnictví
- transparentnost

Výchozí stav pro formulaci Vize rozvoje sportu

Charakteristika území ve vztahu k rozvoji sportu

Město Prachatice má výhodnou polohu, specifické podnebí i krajinný ráz, s čímž zároveň souvisí vysoká konkurence ze strany dalších destinací ve vyšší nadmořské výšce (Šumava), a naopak nížin ve směru na jihovýchod (Český Krumlov, Rožmberk nad Vltavou). Okres Prachatice je charakteristický nízkou hustotou zalidnění, což je dáno zejména rozsáhlými lesními plochami.

Sport je na území kraje nedílnou součástí cestovního ruchu, jenž předurčuje také úlohu Prachatic, zejména v oblasti pěší a cykloturistiky. Zvláště v kontextu stárnutí populace a dlouhodobého úbytku obyvatel se jeví právě rozvoj pěší, cyklistické dopravy a cyklistiky jako náplně volného času obyvatel jako vhodný nástroj zvyšování kvality života v Prachaticích.

Ze strategických dokumentů vyplývá, že město má výhodnou polohu, pozitivně je hodnocena také vybavenost města, zejména přítomnost sportovního areálu. Mezi slabými stránkami v oblasti sportu jsou jmenovány zejména horší propagace a informovanost, nedostatečná spolupráce mezi subjekty nebo nízké zapojení okolních obcí. Mezi příležitostmi budoucího rozvoje je uváděn, mimo jiné, potenciál Zlaté stezky nebo zhuštění sítě cyklotras.

Organizační uspořádání

Na úrovni MÚP je sport zařazen pod Odbor kancelář starosty, ke svážení je užší provázanost sportu a cestovního ruchu, jenž přísluší k Odboru kultury, školství a cestovního ruchu. Současné organizační uspořádání může mít negativní vliv na informovanost a propagaci sportu jak směrem k obyvatelům města, tak se zaměřením na spádovou oblast a potenciální návštěvníky. Tento stav může limitovat také efektivní rozvoj spolupráce s okolními obcemi, soukromým sektorem nebo dalšími organizacemi v oblasti sportu. Zástupci některých spolků nejsou spokojeni se vztahem vedení města ke sportu. Jako vhodný se tak jeví poradní orgán, který by byl složen ze zástupců sportovního hnutí – spolků či dalších aktérů rozvoje sportu, sportovní hnutí by se tak aktivně podílelo na rozhodování o budoucím rozvoji sportu v Prachaticích, např. v Komisi kulturní, školské a volnočasových aktivit by měli být i zástupci ze sportovní oblasti.

Financování sportu

Objem financí alokovaných do oblasti sportu je na relativně vysoké úrovni, v posledních letech navíc docházelo k navyšování objemu. Nejvýraznější část prostředků do oblasti sportu představují výdaje na provoz sportovních zařízení v majetku města, město zároveň investuje do nutných oprav, rekonstrukcí a realizace nových sportovních zařízení. Běžné výdaje do sportu jsou na úrovni 8 % běžných výdajů rozpočtu, celkové výdaje do sportu (včetně investic) překračují v posledních letech dokonce 10 % celkových výdajů rozpočtu města. Dotace sportovním spolkům jsou na úrovni 1,36 % běžných výdajů, v přepočtu na jednoho obyvatele města to je 234 Kč.

Někteří představitelé spolků vyjadřovali požadavek na změnu kritérií pro přidělování dotací tak, aby bylo zřejmé, s jakými prostředky budou moci disponovat a kritéria reflektovala i další hlediska, mimo jiné úroveň sportovní soutěže nebo náklady na dopravu. Město by dle názorů některých aktérů mělo uvažovat o podpoře vzdělávání trenérů a vyšší podpoře sportovních akcí, které by mohlo zároveň efektivněji využívat pro vlastní propagaci. K podpoře spolků by zároveň mohly sloužit i prostředky ze soukromého sektoru. Na území města dle Českého statistického úřadu působí 336 právnických osob se zjištěnou aktivitou, z nichž celkem 12 je akciovými společnostmi.

Sportovní participace

Účast dětí a mládeže v Prachaticích odpovídá celospolečenským trendům i specifickým města charakterizovaným výše. Mezi nejoblíbenější sporty v rámci neorganizované činnosti patří běh a cyklistika, z hlediska sportovní činnosti ve spolcích patří mezi nejpobulárnější sporty mezi dětmi tenis, hokejbal, fotbal, plavání a atletika. Kladně je mezi mládeží hodnocena sportovní vybavenost, dívky si naopak velice často stěžovaly, že nemají s kým sportovat. Přibližně 65 % dospělých nespoutuje pravidelně, což je relativně vysoký podíl v kontextu celé ČR. Většina sportujících dospělých obyvatel sportuje mimo sportovní spolky (65 % žen a 50 % mužů).

Sportovní spolky se shodují na nutnosti soustředit se na stav a efektivní využití sportovních zařízení. Někteří aktéři si stěžují na nedostatečnou spolupráci uvnitř sportovního hnutí, jak na úrovni spolků, tak se školami či směrem k MÚP a vedení města. Je však zřejmé, že především spolupráce mezi školami a spolky se již v případě některých sportů rozvíjí.

Sportovní vybavenost

Sportovní infrastruktura je vzhledem k velikosti města na vysoké úrovni, z hlediska sportovních ploch je vybavenost města nadprůměrná. Plavecký bazén a atletický stadion čekají v letošním roce (2018) významné investiční akce, plavecký bazén se bude rozvíjet také v následujících letech. V souvislosti s investičním záměrem realizace sportovní haly se jeví jako vhodné její využití především pro tenis, součástí by měl být také atletický tunel pro výuku atletiky v zimním období – tenis i atletika patří mezi nejpobulárnější sporty také mezi prachatickou mládeží. Sportovní hala by měla být jednoznačně také k dispozici pro komerční využití ze strany prachatické veřejnosti.

Zvláště v kontextu současných trendů ve sportu je nedílnou součástí sportovní infrastruktury okolní krajina. Velký potenciál má v Prachaticích a jejich bezprostředním okolí rozvoj cyklostezek a trailů, potenciál komerčního využití pro sjezdové lyžování má hora Libín. Jak občané, tak představitelé sportovního hnutí hodnotili jako nedostatečnou síť cyklostezek, jejich značení a propagaci. Zde je nutné připomenout omezení ze strany vlastníka, nicméně město zpracovává cyklogenerel, který by měl naznačit možnosti dalšího rozvoje cyklistických tras jak na území města, tak v okolí. Respondenti zároveň projevovali nespokojenost se stavem lyžařských tras.

Co je vhodné změnit

Sport a město, podpora sportu a spolupráce

Na území města působí řada aktérů v oblasti sportu, ať už na neziskové nebo komerční úrovni. Spolupráce formou pravidelných setkání bude mít pro město jednoznačný přínos, zvláště v souvislosti s naznačeným potenciálem sportu pro oblast cestovního ruchu. Iniciátorem takových setkání nemusí být nutně samotné město, může jím být například ČUS Prachatice, Sportovní zařízení Prachatice nebo samotné kluby, které by vytvořily nezávislou platformu.

Město disponuje vlastním Odborem kultury, školství a cestovního ruchu, jeví se tak jako vhodné zařazení oblasti sportu právě pod tento odbor. Jestliže má město efektivně využívat sportu jako nástroje CR, jak deklarují strategické dokumenty i výsledky šetření, bude třeba, aby město využívalo marketingových přístupů a propagace také k zajištění efektivního využití sportovních zařízení – jak stávajících, tak sportovišť realizovaných v následujícím období, čímž bude zároveň zajišťováno efektivní využití sportovních zařízení veřejností. Přesnější specifikace kritérií pro přidělování dotací z rozpočtu města by přispělo k lepší atmosféře napříč sportovním hnutím.

Sportovní infrastruktura

Z hlediska sportovní infrastruktury by mělo město využít při budoucím rozvoji sportu svoji polohu a specifický charakter krajiny, sport se v takovém případě může stát produktem CR a zároveň sloužit obyvatelům města a jeho okolí. Město by mělo ve spolupráci s okolními obcemi dále rozvíjet cykloturistiku a pěší turistiku, síť cyklotras bude zároveň zaručovat efektivní využití nejen stávajících, ale také nově realizovaných sportovních zařízení na území města (skate park, sportovní hala, krytý bazén, koupaliště). Ve spolupráci se společností Městské lesy Prachatice s.r.o., spolky či iniciativami občanů se jeví jako vhodný rozvoj single trailů, Prachatice mají pro tento sport výborné dispozice, mohou se tak stát významnou destinací, navíc se jedná o sport, který není omezen letním obdobím. S rozvojem sigle trailů znovu souvisí efektivní propagace a doprovodná infrastruktura.

Prachatice jsou městem s výrazným sportovním potenciálem, který je dán geografickou polohou, podhorským klimatem a specifickým krajinným rázem. Nejen přírodní podmínky, ale také tradice, sportovní zázemí a vybavenost města mají značný předpoklad oslovit širší veřejnost, sport a aktivní trávení volného času mají navíc potenciál stát se jedním z hlavních pilířů rozvoje cestovního ruchu.

Vizi rozvoje sportu lze formulovat následovně:

Město Prachatice se stane do roku 2025 sportovní destinací s atraktivními podmínkami nejen pro místní občany a obyvatele spádové oblasti, ale také pro turisty a sportovní kluby v českém i přeshraničním kontextu.

Město bude co nejefektivněji využívat potenciálu sportu zejména tím, že se do strategických i krátkodobých rozhodovacích procesů zapojí sportovní hnutí. Mezi aktéry rozvoje sportu budou jak zástupci Městského úřadu a sportovních spolků, tak provozovatelé sportovních zařízení, představitelé škol, pořadatelé tradičních sportovních akcí nebo zástupci soukromého sektoru.

Město bude na základě jednoznačných kritérií nadále podporovat rozvoj činnosti ve sportovních klubech, celkový objem alokovaných prostředků bude reflektovat aktuální stav členské základny, sportovní výkonnost a reprezentační aspekty, které bude město zároveň efektivně využívat k vlastním propagačním účelům. Prachatice využijí přítomnosti elitních sportovců a tradičních sportovních akcí republikového i nadnárodního významu jak k vlastní propagaci, tak k rozvoji sportu mezi obyvateli města a okolních sídel. Město bude dále rozvíjet vlastní sportovní zařízení a usilovat o jejich efektivní využití různými cílovými skupinami.

Předpokladem efektivního naplňování vize rozvoje sportu je představení Plánu rozvoje sportu zainteresovaným aktérům, jednoznačné vymezení úkolů a zodpovědností. Na implementaci by se tak měli podílet různí aktéři rozvoje sportu v Prachaticích – vedení města, představitelé městského úřadu, sportovní spolky, školy, provozovatelé sportovních zařízení, pořadatelé sportovních akcí nebo zástupci komerčního sektoru.

Prioritní oblast 1 by měla zaručovat dlouhodobě udržitelnou finanční podporu sportovních subjektů a vyšší míru zapojení sportovního hnutí v otázkách rozvoje sportu v Prachaticích. Kritéria přidělování dotací by měla kluby motivovat k rozšiřování svých aktivit také směrem k veřejnosti. V rámci P01 byly formulovány následující priority:

Realizace *Prioritní oblasti 2* by měla městu zajistit efektivní využití sportu jako nástroje rozvoje cestovního ruchu, dílčí opatření by měla vést ke zlepšení propagace sportu mezi prachatickou veřejností či obyvateli spádové oblasti. Zvýšení informovanosti o dostupnosti sportu a jeho benefitech pro jednotlivce či skupiny bude mít přínos nejen pro samotné obyvatele, ale pro rozvoj města jako takového. P02 tvoří tyto priority:

####

PO3 Rozvoj a efektivní využití sportovní infrastruktury

Město Prachatice disponuje sítí sportovních zařízení, která slouží spolkům, školám i prachatické veřejnosti, většina sportovišť je ve správě příspěvkové organizace, která se tak významně podílí na efektivním provozu a dalším rozvoji, včetně zajišťování externích zdrojů financování. Výhodou oproti ostatním městům obdobné velikosti je fakt, že prakticky veškerá sportovní infrastruktura je v majetku města, které tak může této pozici využívat, městu navíc nevznikají dodatečné náklady na provoz sportovních zařízení v majetku spolků.

P5 Rekonstrukce a opravy stávajících sportovních zařízení

P6 Realizace chybějících sportovních zařízení

P7 Rozvoj a propojování neformální sportovní infrastruktury

V *Tabulce 7.1* jsou v rámci vymezených oblastí rozvoje sportu v Prachaticích dekomponovány priority na konkrétní opatření:

Tabulka 7.1 **Priority a opatření**

PO1 Koncepční podpora rozvoje sportu
<u>P1 Motivující podpora sportu z rozpočtu města</u>
Opatření 1.1 Pokračovat v podpoře činnosti sportovních spolků
Opatření 1.2 Město bude nadále podporovat sportovní akce dle finančních možností
Opatření 1.3 Iniciování podpory sportovních iniciativ a programů pro veřejnost
Opatření 1.4 Město bude dále podporovat a finančně motivovat školy při rozvoji sportovních aktivit
<u>P2 Spolupráce sportovního hnutí a zapojení odborníků při rozvoji sportu</u>
Opatření 2.1 Zvážit efektivnější způsoby spolupráce mezi městem a spolky
Opatření 2.2 Pokračovat ve spolupráci při plánování a pořádání sportovních akcí
Opatření 2.3 Podpořit předávání zkušeností mezi učiteli tělocviku a sportovními spolky
Opatření 2.4 Využívat možností specializace některých hodin TV na vybrané sporty se zázemím v Prachaticích
Opatření 2.5 Podněcovat odborné konzultace občanů města s praktickými a dětskými lékaři za účelem zvyšování pohybové gramotnosti a povědomí o prospěšnosti sportovních aktivit
PO2 Propagace sportu, informovanost a cestovní ruch
<u>P3 Profilování sportovní značky města</u>
Opatření 3.1 Vymezení sportovní pozice města směrem k potenciálním návštěvníkům
Opatření 3.2 Vymezení sportovní pozice města v kontextu ročních období
Opatření 3.3 Definování hlavních cílových skupin a přístupů k jejich oslovení
<u>P4 Informovanost a propagace sportu</u>
Opatření 4.1 Efektivnější informovanost o aktuálním využití sportovních zařízení prostřednictvím webových stránek a dalších prostředků

Opatření 4.2 Pravidelné pořádání přednášek a besed s úspěšnými sportovci a trenéry

Opatření 4.3 Sportovní kalendář města

Opatření 4.4 Sportovní strana/dvoustrana v Radničním listu

Opatření 4.5 Mapa cyklotras v papírové a elektronické podobě

PO3 Rozvoj a efektivní využití sportovní infrastruktury

P5 Rekonstrukce a opravy stávajících sportovních zařízení

Opatření 5.1 Rekonstrukce a revitalizace plaveckého bazénu

Opatření 5.2 Rekonstrukce UMT ve sportovním areálu

Opatření 5.3 Rekonstrukce atletické dráhy

Opatření 5.4 Rekonstrukce atletické dráhy u ZŠ Národní

Opatření 5.5 Rekonstrukce a revitalizace volně dostupných hřišť

P6 Realizace chybějících sportovních zařízení

Opatření 6.1 Realizace skate parku ve sportovním areálu

Opatření 6.2 Realizace multifunkční sportovní haly

Opatření 6.3 Přípravy na případnou realizaci sjezdovky na Libíně

P7 Rozvoj a propojování neformální sportovní infrastruktury

Opatření 7.1 Spolupráce s Městskými lesy Prachatice při rozvoji využití lesů pro sportovní účely

Opatření 7.2 Spolupráce s okolními obcemi při zhušťování sítě cyklotras

Opatření 7.3 Rozvoj singletracků ve spolupráci se sportovními kluby, odborníky a veřejností

Opatření 7.4 Značení cyklotras, singletracků a běžeckých/turistických tras dle obtížnosti ve spolupráci se spolky a okolními obcemi

Opatření 7.5 Rozvoj odpočinkových zón v bezprostředním okolí města (lokalita nad nemocnicí)

IMPLEMENTACE PLÁNU

V následujícím textu je nastíněn způsob, jak by měl být Plán rozvoje sportu přenesen do praxe při reflektování ekonomických možností města a dalších faktorů či omezení (např. aktuální politická reprezentace, významné investice, získané sportovní dotace z externích zdrojů, neočekávané události). Předpokladem k tomu, aby byly postupně plněny definované priority Plánu rozvoje sportu, je pravidelná aktualizace a evaluace jeho naplňování.

Vyhodnocení plánu za příslušný rok a Plán realizace pro rok následující bude součástí Strategického plánu rozvoje města Prachatice, prostřednictvím ročních Plánů realizace bude zajišťováno postupné naplnění formulované vize, prioritních oblastí, priorit a opatření. Plán realizace pro každý následující rok bude co nejpodrobněji upřesňovat dílčí kroky (opatření) realizace, včetně časového rámce jejich plnění, čímž by mělo být zajištěno jak finanční krytí konkrétních opatření, tak podpora ze strany aktuální politické reprezentace.

Jakým způsobem by měl být Plán realizace formulován?

Na tvorbě Plánu realizace pro příslušný rok by se měli podílet aktéři z oblasti sportu, zejména pak pracovníci MÚP, zástupci sportovního hnutí či provozovatelů sportovních zařízení. Předpokladem úspěšné a efektivní implementace je nastavení výchozího systému, jenž vymezí jednotlivé role, povinnosti a koordinaci mezi zúčastněnými aktéry:

V průběhu tvorby (první polovina roku) by mělo proběhnout setkání zodpovědných pracovníků a případné projednání návrhu s relevantními aktéry z oblasti sportu.

Pro první rok by měl být vypracován Plán realizace s důrazem na již započaté realizace a dále na neinvestiční a finančně méně náročné projekty (zejména projekty zlepšení koordinace, nastavení platformy setkávání apod.)

Evaluací (hodnocením) realizace Plánu rozvoje sportu se rozumí vyhodnocení jeho plnění v souladu se stanovenými prioritami. Základem pro evaluaci jsou indikátory hodnocení – tedy ukazatele hodnotící míru naplňování dílčích opatření. Při schvalování Plánů realizace by mělo dojít k hodnocení plnění za předchozí rok, od výsledků těchto hodnocení by se následně měla odvíjet aktualizace (s ohledem na finanční možnosti, získané dotace atp.).